

Nota van Antwoord: zienswijzen beschikkingen Spuisluis

Op de ontwerpbeschikking zijn 19 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen en de reactie van Gedeputeerde Staten daarop zijn per indiener samengevat. Voor zover indieners gelijklopende zienswijzen hebben ingediend zijn deze zienswijzen gelijktijdig in één keer beantwoord.

1. Indiener D. Weidema (1)

Samenvatting van de zienswijze

Indiener geeft in de zienswijze een uitgebreid overzicht van de milieukwaliteit in de IJmond en de beleidsvisies die er toe moeten leiden dat deze milieukwaliteit verbetert. In de zienswijze van indiener worden ten aanzien van het windpark de volgende punten naar voren gebracht:

- a. De luchtverontreiniging in de IJmond is relatief hoog ten gevolge van de aanwezigheid van Tata Steel met aangrenzende terreinen. In de woonkernen dicht bij Tata Steel, langs drukke verkeerswegen en afkomstig van scheepvaart en luchtvaart. Volgens de GCN-kaarten en monitoringstool blijkt dat niet wordt voldaan aan de EU-norm voor fijnstofconcentraties. De overschrijding bevindt zich aan de Noordersluisweg waar al meer dan 25 tot 30 jaar woonboten zijn gelegen. Ook in de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 wordt het fijnstofprobleem onderkend. Het probleem met de windturbines is dat zij deze fijnstof verplaatsen. Dit leidt er toe dat op grotere afstand hoge concentraties fijnstof aanwezig zijn. Indiener geeft in zijn zienswijze een overzicht van de verschillende bronnen van fijnstofuitstoot, de wijze waarop deze worden verspreid en diegene die hinder ondervinden van deze uitstoot. De plaatsing van windturbines op deze locatie is strijdig met de Visie NZKG 2040.
- b. De woonboten aan de Noordersluisweg liggen op minder dan 600 meter van de windturbines waardoor niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde lid onder g van de PRV.
- c. Uit de geluidbelastingkaart blijkt dat een flink aantal woningen langs de IJmuiderstraatweg en de Julianakade een geluidsbelasting ondervinden van Lden 70 d(B) en hoger (zonder aftrek van 5 d(B)). Met de vernieuwing van het wegdek van de IJmuiderstraatweg mag hier 2 d(B) van af worden getrokken. Dit levert een knelpunt op met de maximale belasting van 68 d(B).
- d. Schepen die het sluizencomplex passeren dragen bij aan de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zoals stikstofoxiden, fijnstof, koolmonoxide, zwaveldioxide en vluchtige koolwaterstoffen. Hieraan is in het rapport van Erbrinks Stacks Consult geen aandacht besteed.
- e. Boven IJmond zijn veel vliegbewegingen. Dit leidt tot een bijdrage aan de luchtverontreiniging. In het rapport van Erbrink Stacks Consult is hier geen aandacht aan geschonken.
- f. Roet veroorzaakt ziekte en vroegtijdige sterfte. De locatie van de zes windturbines ligt in de nabijheid van cokesfabriek 1 van Tata Steel. Hier vinden ongecontroleerde emissies naar de lucht plaats. Onduidelijk is of de rotemissies uit de fakkels van deze fabriek zijn meegenomen in het onderzoek van Erbrink Stacks Consult, er wordt in het rapport geen aandacht aan geschonken.
- g. In de ontwerp motivering van de verklaring van geen bedenkingen is opgenomen dat uit onderzoek blijkt dat de impact van “de windturbines op verspreiding en neerslag van reeds aanwezige verontreinigende stoffen dusdanig laag is dat de concentraties verontreinigende stoffen in de lucht nauwelijks worden beïnvloedt en deze in elk geval niet toenemen”. Dit is niet in lijn met het rapport van Erbrink Stacks Consult waaruit blijkt dat “voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens en voor grotere afstanden aanzienlijk lager”. En juist binnen die afstand woont een groot deel van IJmuiden, Velsen Noord en Velsen Zuid.
- h. Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar de grootte van de stofdeeltjes in de Velserkom. Het onderzoek berust daarmee feitelijk op aannames.
- i. Ten aanzien van het beleidskader Wind op Land 2014 merkt indiener op dat het onverkoopbaar is dat een herstructureringsgebied in “Wijk aan Zee en de directe omgeving” is weggeschreven vanwege de stapeling van effecten op de leefomgevingskwaliteit voor omwonenden, dat deze onder druk komt te staan. De milieumomstandigheden in de gebieden

waar de windparken Spuisluis en Ferrum zijn gelegen, zijn namelijk identiek zo niet vele malen zwaarder.

- j. Indiener vraagt zich af of vijf jaar na het plaatsen van deze windturbines een nieuw onderzoek wordt gestart naar de effecten van turbulentie van de windturbines en de geluidshinder op de effecten van de gezondheid van IJmonders.
- k. Inspreker wijst er op dat luchtkwaliteit een belangrijke factor is voor een goede gezondheid. De omgevingswet vraagt om een integrale benadering van de leefomgeving waarvan luchtkwaliteit een onderdeel is. De verschillende beleidsterreinen zullen moeten samenwerken zodat gezondheidsaspecten aan de voorkant kunnen worden meegenomen. Gezondheid wordt extra belast door windpark.
- l. In het rapport van Erbrink Stacks Consult wordt volgens indiener onterecht geen aandacht besteed aan inzet van de best beschikbare technieken (BBT-maatregelen) om de luchtkwaliteit te verbeteren of het inzetten van een netwerk Stofsensoren (pilot kolenoverslagbedrijf de Rietlanden in het Amsterdamse havengebied).

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a:

Indiener stelt dat de plaatsing van de windturbines strijdig is met de visie Noordzeekanaalgebied. In deze visie is onderkend dat in IJmond sprake is van een relatief hoge luchtverontreiniging en dat niet wordt voldaan aan de EU-norm voor fijnstofconcentraties. Bij provincie en gemeente staat de luchtkwaliteit in de IJmond dan ook hoog op de agenda. Op verschillende manieren wordt daaraan gewerkt. De provincie stelt eisen aan de uitstoot van verontreinigende stoffen bij bedrijven in de milieuvergunning. Via het luchtmeetnet worden schadelijke stoffen in de buitenlucht in de regio IJmond gemeten en de provincie subsidieert duurzame zeehavens. Hierbij is speciale aandacht voor de verbetering van de luchtkwaliteit. Gedeputeerde Staten delen de mening niet dat plaatsing van windmolens strijdig is met deze visie. Het windpark Spuisluis is namelijk geen veroorzaker van emissies en (fijn)stof. Daarnaast heeft het windpark nauwelijks invloed op de concentraties fijnstof en veroorzaken de turbines geen overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit. In het kader van de beoordeling van het woon- en leefklimaat voor omwonenden van het windpark, is door onafhankelijk bureau Erbrink Stacks Consult een rapportage¹ opgesteld, waarin onder andere is gekeken naar verspreiding van (fijn)stof door het windpark. Uit deze rapportage² blijkt dat de windturbines nauwelijks invloed hebben op de concentraties fijnstof ter plaatse. De windturbines veroorzaken geen overschrijdingen van de normen voor luchtkwaliteit. Luchtkwaliteitsexperts van de Omgevingsdienst onderschrijven de onderzoekaankpak en de in de rapportage opgenomen conclusies. De rapportage is meermaals besproken met een werkgroep van omwonenden, met daarin de indiener van de zienswijze en naar aanleiding daarvan nogmaals geverifieerd. Dit heeft geen andere conclusies opgeleverd. Indiener heeft geen tegenonderzoek ingediend waaruit blijkt dat de conclusies uit de rapportage van Erbrink Stacks Consult onjuist zijn. Om die reden achten Gedeputeerde Staten de effecten van de windturbines op verspreiding van fijnstof dusdanig gering dat het woon- en leefklimaat hierdoor niet onacceptabel wordt aangetast (zie ook ad. g).

Ad. b: Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen mogelijk maken, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen. De woonboten vallen niet onder het begrip gevoelige bestemmingen als bedoeld in artikel 32 lid 4 sub g PRV, omdat de woonboten niet als zodanig zijn bestemd in het vigerende bestemmingsplan (het bouwen van de woonboot noch het

¹ Impact windmolens op verspreiding van luchtverontreiniging Windmolens Spuisluis en de emissies van Tata Steel Rapport 2016R001 25 oktober 2016

² Bijlage 5e van de aanvraag omgevingsvergunning

gebruik als woning is toegestaan). Voor de betreffende woonboten geldt dus geen minimale afstand van 600 meter tot de windturbines.

Ad. c: De genoemde norm van 68 dB uit de 'EU richtlijn Omgevingslawaai' geldt alleen als maximum voor het verkeerslawaai. Op de betreffende locatie kan de cumulatieve geluidsbelasting (geluid afkomstig van verschillende geluidbronnen: zoals industriëlawaai en wegverkeer) theoretisch gezien stijgen, wanneer hierbij ook het geluid wordt opgeteld afkomstig van het windturbinepark.

Zoals blijkt uit het onderzoek "Windpark Spuisluis, onderzoek geluid en slagschaduw"³, wordt ter plaatse van de IJmuiderstraatweg / Julianakade (meetpunt 3 en 4), de aanwezige cumulatieve geluidsbelasting van 66 dB niet verhoogd door optelling van het geluid, afkomstig van het windturbinepark. Het cumulatieveonderzoek (Bijlage 4.2 uit het Geluid en slagschaduwonderzoek van Antea) laat zien dat de autonome geluidsbelasting van de woningen aan de IJmuiderstraatweg / Julianakade, zonder windturbinepark, 66 dB bedraagt. In de toekomstige situatie mét windturbinepark, bedraagt de cumulatieve geluidsbelasting, industrie-, wegverkeers- en windturbinegeluid, eveneens 66 dB.

In de cumulatiemethodiek zijn de verschillende geluidsoorten gewogen voor een gelijke mate van hinder, zoals voorgeschreven in het Reken- en meetvoorschrift windturbines.

Zoals uit het onderzoek "Windpark Spuisluis, onderzoek geluid en slagschaduw" blijkt, wordt met de inzet van mitigerende maatregelen bij gevoelige bestemmingen tevens voldaan aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit. Nu het initiatief voldoet aan de normstelling en ook de cumulatieve geluidsbelasting (inclusief windturbinegeluid) niet zodanig zal stijgen dat er sprake zal zijn van een ontoelaatbaar woon- en leefklimaat, is er op die grond geen reden de aanvraag te weigeren.

Ad. d: In de rapportage van Erbrink Stacks Consult is gekeken welke stoffen in de omgeving van de windturbines voorkomen en welke daarvan door deze windturbines zouden kunnen worden beïnvloed. De uitstoot van scheepvaart, zowel op zee als door het kanaal, zit in de omgevingswaarden die zijn gebruikt in de rapportage (zie pagina 11 van de rapportage). Dit betekent dat deze waarden als achtergrondwaarden in de berekeningen zijn betrokken, omdat ze niet worden beïnvloed door het windpark. Voor bronnen die mogelijk beïnvloed kunnen worden door de windturbines, zoals industriële bronnen, zijn berekeningen uitgevoerd. Zoals hiervoor onder a is aangegeven is gebleken dat windturbines nauwelijks invloed hebben op de verspreiding van luchtverontreiniging.

Ad. e: Zie beantwoording onder ad. d. De uitstoot van luchtverkeer maakt, voor zover relevant, onderdeel uit van de omgevingswaarden.

Ad. f: De uitstoot van roet en andere stoffen vanuit de cokesfabriek 1 van Tata Steel is onderzocht en voor zover relevant betrokken in de rapportage van Erbrink Stacks Consult. Zoals in hoofdstuk 5 van de rapportage is beschreven, zijn de emissies uit de fakkels in de beoordeling betrokken, zo blijkt uit de volgende passage uit het rapport.

"5.1 Stofemissies

*De stofemissies bestaan voor een deel uit emissies uit duidelijke (min of meer continue) puntbronnen en voor een deel uit open diffuse bronnen. **Beide bronsoorten zijn in het rekenmodel meegenomen.** Door Tata Steel zijn de emissies op een hoog detailniveau verstrekt. Daarbij zijn de waarden gebruikt uit 2014, die aan de provincie Noord-Holland zijn gerapporteerd. In bijlage C zijn de emissies van alle stoffen gegeven, die in deze studie zijn gebruikt. Voor de puntbronnen zijn de posities van de emissies bekend, van de open bronnen en diffuse bronnen zijn de locaties in samenspraak met Tata Steel vastgesteld. De afmetingen zijn bepaald aan de hand van de kaarten en Google satellietopnamen. **De inventarisatie omvat ook de fakkels die voor een beperkte tijd gas afblazen. (...)**"*

Ad. g: Het door indiener aangehaalde citaat uit het Erbrink Stacks Consult rapport: “Voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens” (zie pagina 16) is onderdeel van het theoretische deel van het onderzoek.

De rapportage van Erbrink Stacks Consult is opgebouwd uit een algemeen theoretisch deel en een deel dat ingaat op de feitelijke situatie per locatie. Figuur 5 (pagina 16) in de rapportage illustreert de theorie, waarin wordt gesteld dat turbines effect kunnen hebben op de verspreiding van stoffen. De berekende situatie in Velsen is weergegeven in Figuur 7 op pagina 19, de tekst op pagina 20 en verder en tabel 4 op pagina 30 van de rapportage.

Verder geeft het Erbrink Stacks Consult in een toelichtende email van 5 mei 2017 aan:

De “hier aangehaalde zin uit het theoretisch deel van het rapport) is een voorbeeldberekening, bedoeld om te laten zien dat het rekenmodel goed werkt en dat windturbines in bepaalde omstandigheden wel degelijk een effect kunnen hebben op de verspreiding van stoffen uit schoorstenen. Maar alleen als: alleen deze bron de fijn stof concentraties bepaalt (geen andere bronnen); en als de schoorsteen hoog is (net zo hoog als de windmolen) en als de schoorsteen niet ver van de windmolen staat. Geen van deze voorwaarden wordt voldaan bij TaTa. Het fijn stof rond Tata komt bijna helemaal van lage bronnen (op de grond). Deze hebben geen negatief effect van windmolens. Bovendien: de meeste pijpen zijn niet zo hoog en de meeste schoorstenen staan verder van de windmolens dan in het voorbeeld. Daarom is het totaal effect van de windturbines in Velsen ongeveer nul.” De motivering in de verklaring van geen bedenkingen voor de afwijking van het bestemmingsplan is volgens Gedeputeerde Staten dan ook geheel in lijn met het Erbrink Stacks Consult rapport.

Ad. h: Het effect van de windturbines op de hiervoor genoemde stofdeeltjes, of meer algemeen grof stof, is onderzocht in het Erbrink Stacks Consult rapport. Uit dit onderzoek blijkt dat de grofstofbronnen (over- en opslag) te laag zijn gesitueerd om het grof stof dat deze bronnen uitstoten door de windturbines te laten verspreiden. Alleen voor hoger gesitueerde bronnen, zoals schoorsteenpijpen, geldt dat er een verspreidingsrisico is. Voor grof stof (o.a. roestdeeltjes) geldt dat deze snel in de omgeving neerslaan en om die reden nagenoeg nooit door windturbines kunnen worden verspreid. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dan ook dat van een dergelijk risico geen sprake is. Zie hoofdstuk 9 van het rapport.

Ad. i: Zoals in het Beleidskader WOL 2014 is afgewogen hebben de “effecten op de leegomgeving in samenhang met de landschappelijke en ecologische impact op het nabijgelegen duingebied bij Wijk aan Zee” geleid tot het schrappen van het noordelijk deel van dit herstructureringsgebied. Voor dit gebied was dus naast de stapeling van effecten op de leefomgeving ook sprake van een landschappelijk en ecologische impact. Deze drie effecten in samenhang bezien, hebben er toe geleid dat is afgezien van de aanwijzing van dit gebied als herstructureringsgebied. Van een vergelijkbaar landschappelijk effect is bij de windparken Spuisluis en Ferrum geen sprake omdat deze in industrieel gebied worden gerealiseerd. Ook de ecologische impact van deze windparken is niet vergelijkbaar met het herstructureringsgebied Wijk aan Zee en omgeving” Om die reden was er voor Provinciale Staten in 2014 geen aanleiding het gebied waarin de windparken Spuisluis en Ferrum zich bevinden te schrappen als herstructureringsgebied.

Ad. j: In de onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van de vergunningaanvraag voor het windpark is aangetoond dat wordt voldaan aan alle nu geldende wettelijke milieunormen, waaronder de normen die betrekking hebben op het woon- en leefklimaat van omwonenden. Omdat aan de wettelijke normen wordt voldaan, is een monitoringsverplichting ten behoeve van het windpark Spuisluis niet noodzakelijk.

Ad. k: In het kader van de vergunningverlening zijn alle benodigde onderzoeken uitgevoerd naar alle relevante milieuaspecten, waaronder luchtkwaliteit. Onderzocht is of windturbines invloed hebben op de luchtkwaliteit in de omgeving van het windpark. Zoals hiervoor onder ad d tot en met h staat aangegeven, wordt de luchtkwaliteit op één locatie zeer marginaal beïnvloed. Dit is zodanig gering dat er nauwelijks effect van uit gaat. Dat de gezondheid van omwonenden in een dergelijke industriële omgeving extra wordt belast door het onderhavige windpark is GS niet

gebleken. Door indiener wordt verwezen naar de Omgevingswet. Deze wet is nog niet in werking en is dan ook geen toetsingskader voor de onderhavige vergunning.

Ad. I: In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan een omgevingsvergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast. Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT. Op de hier aangevraagde windturbines zijn geen BBT-conclusies of informatiedocumenten over BBT van toepassing. In zo'n situatie moet het bevoegd gezag zelf BBT vaststellen. Uit de bij de aanvraag ingediende rapporten is Gedeputeerde Staten gebleken dat het windpark - met in achtneming van de aan de vergunning gehechte voorschriften en de voorschriften uit het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling die een rechtstreekse werking hebben - voldoet aan BBT ter voorkoming van geluidsemissies en externe veiligheid. Het inzetten van een netwerk van stofsensoren zoals door indiener bepleit wordt om die reden niet noodzakelijk geacht.

1.A Indiener D. Weidema - aanvulling

Samenvatting van de zienswijze

In aanvulling op eerdere zienswijzen stelt indiener dat sprake is van een extra belasting voor de gezondheid van direct omwonenden in IJmuiden Noord, West en Velsen Noord en Zuid. Uit het leefbaarheidsonderzoek in opdracht van Bestuursplatform NKZG blijkt dat 41% van de geënquêteerden overlast ondervindt van stof. Het rapport van Erbrink Stacks Consult stelt dat bij afstanden tot 1,5 km van de bron de concentraties stof hoger zijn dan zonder windturbines, aldus indiener. Dit wordt verder niet meer betrokken in het onderzoek. Er wordt enkel geconcludeerd dat de windturbines de concentraties luchtverontreiniging nauwelijks beïnvloeden. Dit klopt gelet op de eerdere conclusie niet.

Beantwoording van de zienswijze

Indiener baseert zich op figuur 5 en hetgeen op bladzijde 16 van het rapport van Erbrink Stacks Consult staat vermeld. Zoals hiervoor eerder onder ad g. is vermeld, omschrijft het rapport zowel de theoretische situatie (een algemene beschrijving van effecten in situaties met windturbines) en de berekende situatie (een specifieke beschrijving van de effecten in dit specifieke geval op deze locatie). Ten aanzien van de theoretische situatie met een schoorsteen op dezelfde hoogte als de turbines en een beperkte afstand tot de turbines (dus niet de feitelijke situatie in Velsen) staat inderdaad in het rapport: "Voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens en voor grotere afstanden aanzienlijk lager". De berekende situatie in Velsen is weergegeven in Figuur 7 op bladzijde 19, de tekst op bladzijde 20 en verder en tabel 4 op bladzijde 30 van het rapport. Deze weergave laat zien wat de uitwerking van de theorie voor de situatie in Velsen betekent. In tabel 4 staat de situatie per locatie aangegeven. Hieruit blijkt dat er slechts op één punt een minimale afwijking is in het jaargemiddelde PM10. Er wordt maximaal 0,1 overschrijdingsdagen afgeweken voor PM10 (positief en negatief, met of zonder windmolens), dit is dus slechts 1% afwijking ten opzichte van het huidige jaargemiddelde PM10. Gezien het bovenstaande blijft de conclusie overeind dat de windturbines de concentraties luchtverontreiniging binnen 1,5 km nauwelijks beïnvloeden.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar de beantwoording onder ad. g.

2. Indiener K.J.S. Spaas (2), J.D. Filarski (4), A. Schweitzer (5), Vereniging Stationsweg e.o. (6), P.J.M. Lubbers (8), Ben Vermeer Groep (15), G.B de Bruin (17)

Deze indieners hebben allen een afzonderlijke zienswijze ingediend waarvan de inhoud van gelijke strekking is. Deze zienswijzen worden daarom in onderstaande samenvatting en

beantwoording in één keer beantwoord. Voor zover indieners tevens een unieke zienswijze hebben ingebracht wordt deze hieronder apart behandeld.

Samenvatting van de zienswijze

Indiener woont op 1500 meter van het windpark en heeft hier zicht op. In de zienswijze van indieners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. Indiener stelt dat tegen de PRV als algemeen verbindend voorschrift geen beroep mogelijk is, maar dat de gebreken die aan de totstandkoming van het beleid kleven wel relevant zijn voor de ontwerpbeslikking;
- b. In 2014 hebben Gedeputeerde Staten verzekerd, ook aan Provinciale Staten, dat voor de komst van nieuwe windparken "draagvlak" bij omwonenden van wezenlijk belang was. In de beleidsregel "Uitwerking van de ruimtelijke Uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied" is het element draagvlak geheel verdwenen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in de uitspraak van 4 mei 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1228) geoordeeld dat het ontbreken van draagvlak op zichzelf niet betekent dat het inpassingsplan juridisch onhoudbaar is. Echter hier zijn de regels ten aanzien van draagvlak tijdens de procedure veranderd. Indiener en Provinciale Staten zijn hierdoor misleid. Dit betekent dat artikel 32 van de PRV onzorgvuldig is voorbereid.
- c. In het beleid Wind op Land (WOL) is geen aandacht geschonken aan de vraag of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en een zorgvuldige belangenafweging. Met name gelet op de slechte milieukwaliteit voor de inwoners van IJmuiden, Velsen Zuid en Velsen Noord die nog meer moeten slikken, zodat ergens anders in Noord-Holland een stukje polderland waar niemand woont kan worden gespaard. Ook worden de veiligheidsrisico's voor omwonenden van de te plaatsen windturbines volledig genegeerd. Windturbines dienen in nauwelijks bewoond gebied te worden geplaatst;
- d. door de afspraken met het Rijk is sprake van vooringenomenheid en tunnelvisie bij de provincie Noord-Holland. Dit staat een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging in de weg hetgeen in strijd is met artikel 3:2 en 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2.12, eerste lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit blijkt onder meer uit het gedeeltelijk herschrijven van het luchtkwaliteitsrapport, het gezamenlijk voorbereiden van een presentatie tussen provincie en initiatiefnemer en het direct afwijzen van verzoeken van de gemeente Haarlemmermeer en Haarlem voor het plaatsen van windturbines.
- e. indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten opzichte van een eerdere versie. In de eerdere versie was berekend dat door turbulentie van de windturbines dichtbij de bron 10% meer grof stof aanwezig is. In de aanvulling is afgeweken van de voorgeschreven rekenmethode om het effect van de windturbines beter te kunnen bepalen. Waar dit vandaan komt en wat de verdere onderbouwing is, wordt niet gezegd. Wat wel veranderd is, zijn de uitkomsten waaruit blijkt dat met de nieuwe methode sprake is van minder neerslag van grof stof. Gerommel met de uitkomsten staat haaks op een zorgvuldige en objectieve effectbeoordeling waartoe Gedeputeerde Staten zijn gehouden. Op z'n minst is een onafhankelijk onderzoek noodzakelijk.
- f. indiener geeft aan dat de zienswijzen van indiener 1 als ingelast moeten worden beschouwd.
- g. Gedeputeerde Staten stellen dat vanwege het bestuurlijk opgestarte traject om de (illegale) woonboten aan de Noordersluisweg weg te krijgen maakt dat er geen ruimtelijke belemmering is voor de realisatie van de windturbines. Deze motivering is volstrekt ondeugdelijk. Indiener verwijst naar een brief van 21 december 2016 van Habitat Advocaten en Juristen uit Amsterdam waarin uitvoering wordt beargumenteerd waarom de woonboten niet in strijd zijn met het bestemmingsplan. Dit betoog is door Gedeputeerde Staten niet weerlegd. Dit wordt volgens indiener onderschreven door de afgifte van een woonvergunning door de provincie Noord-Holland op 20 februari 1991, letter G 20765, voor een woonschip in de 3^e Rijksbinnenhaven. Omdat de provincie geen vergunningen heeft afgegeven voor woonschepen in strijd met het bestemmingsplan moet worden aangenomen dat op dat moment geen sprake was van strijd met het bestemmingsplan. Gelet op de overgangsbepaling uit het bestemmingsplan 'Bedrijventerreinen Velsen Noord 2008' is van

strijdig gebruik voor dit woonschip sowieso geen sprake. Windturbine 6 ligt binnen 600 meter van dit woonschip waarmee niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde lid PRV;

- h. het na al die jaren inzetten van een bestuurlijk traject om de woonschepen weg te krijgen is in strijd met het algemeen rechtsbeginsel dat door een bestuursorgaan opgewekt gerechtvaardigd vertrouwen moet worden gehonoreerd;
- i. één gebouw op het Tataterrein heeft een onderwijsfunctie en is daarmee aan te merken als een gevoelige bestemming in de zin van artikel 32, vierde lid PRV. Dit gebouw ligt op minder dan 600 meter van de windturbines;
- j. in het planschadeonderzoek zijn de conclusies niet of onvoldoende gemotiveerd. Ook wordt verzuimd rekening te houden met de witte knipperverlichting van de windturbines in een rustig verlicht industrieel landschap en het effect daarvan op de waarde van de woning;
- k. het feit dat in 2018 een nieuwe radar op de locatie De Kooy operationeel kan zijn betekent dat zo lang dit niet het geval is de 90% norm niet wordt gehaald en de bouw van de windturbines niet mag beginnen;
- l. indiener wijst er op dat in het rapport Joint Fact Finding dat is gemaakt voor Adecs een groot aantal onzekerheden staan. Toch geeft dit rapport voor de provincie voldoende aanleiding om de beleidsnorm van vijf keer de rotordiameter te laten varen in ruil voor een stopknopje. De vraag of is nagedacht over:
 - dat de neerstortende helikopter ook een calamiteit op de grond kan veroorzaken;
 - hoe beveiligd de radioverbinding is die vanuit de helikopter de windturbines kan stoppen en starten.

Indiener stelt dat daarmee de vraag is of Gedeputeerde Staten voldoende kennis hebben vergaard omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen en er dus sprake is van strijd met artikel 3:2 Awb. Gelet op deze overweging is indiener van mening dat geen omgevingsvergunning verleend had mogen worden.

Indieners P.J.M. Lubbers (8) en G.B. de Bruin (17)

Indiener stelt dat sprake is van een extra belasting voor de gezondheid van direct omwonenden in Ijmuiden Noord, West en Velsen Noord en Zuid. Uit het leefbaarheidsonderzoek in opdracht van Bestuursplatform NKZG blijkt dat 41% van de geënquêteerde overlast ondervindt van stof. Het rapport van Erbrink Stacks Consult stelt dat bij afstanden tot 1,5 km van de bron de concentraties stof hoger zijn dan zonder windturbines, aldus inspreker. Dit wordt verder niet meer betrokken in het onderzoek. Er wordt enkel geconcludeerd dat de windturbines de concentraties luchtverontreiniging nauwelijks beïnvloeden. Dit klopt gelet op de eerdere conclusie niet.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: Indiener stelt terecht dat tegen de PRV geen beroep mogelijk is. Exceptieve toetsing van de door indiener gestelde gebreken aan de totstandkoming van het beleid behoort op basis van het voorliggende (ontwerp)besluit wel tot de mogelijkheden. Een dergelijke exceptieve toetsing heeft inmiddels meermalen plaatsgevonden en heeft niet geleid tot onverbindendheid van de PRV. Zie onder meer de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 30 augustus 2017, zaaknummers 201609961/1, 201609962/1, 201609963/1, 201609964/1 en 201700214/1.

Ad. b: Bij de totstandkoming van het herstructureringsbeleid is veel aandacht besteed aan de manier waarop herstructureringsprojecten zoveel als (juridisch) mogelijk draagvlak in de omgeving zouden kunnen verkrijgen. Via gesprekken tussen provincie, initiatiefnemer en omgeving is gepoogd het draagvlak per project zo veel mogelijk te vergroten. Daarnaast is initiatiefnemers gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het herstructureringsproject. Juridisch gezien is het echter niet mogelijk om op grond van het ontbreken van draagvlak een omgevingsvergunning voor een herstructureringsproject te weigeren. Dit is in lijn met de uitspraak van de Raad van State die ook door indiener wordt aangehaald. Gedeputeerde Staten delen de mening van indiener niet dat sprake zou zijn van tussentijdse wijziging van de regels en misleiding.

Ad. c: Om te komen tot het aanwijzen van de juiste herstructureringsgebieden is een plan-MER opgesteld (te raadplegen op www.noord-holland.nl onder Onderwerpen – Duurzaamheid & Milieu – Projecten – Wind op Land – Over het project). In dit plan-MER is bekeken welke gebieden in Noord-Holland geschikt zouden zijn als herstructureringsgebied, gelet op de gewenste lijnopstelling, afstanden, kenmerken van het landschap en lokale (milieu)omstandigheden. Op basis van deze beoordeling zijn de herstructureringsgebieden aangewezen. In deze beoordeling zijn ook milieuaspecten waarop indiener doelt (veiligheidsaspecten) meegenomen in de beoordeling. In aanvulling daarop heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overwogen dat Provinciale Staten zich in redelijkheid het belang van het behoud van de openheid van de landschap in Noord-Holland en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit daarvan hebben kunnen aantrekken als provinciaal belang (o.a. ABRvS 20 augustus 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3111). Het beleidsuitgangspunt om de openheid van het landschap in Noord-Holland zoveel mogelijk te behouden heeft er toe geleid dat industriële gebieden zoals IJmond in beginsel meer geschikt zijn geacht als herstructureringsgebied dan open polderlandschap.

Ad. d: Gedeputeerde Staten herkennen zich niet in het beeld van vooringenomenheid dat door indiener wordt geschetst. Het beleidskader WOL en de daaruit voortvloeiende voorwaarden die zijn opgenomen in de PRV zijn op basis van een zorgvuldige belangenafweging en besluitvorming tot stand gekomen. Ter voorbereiding op de wijziging van de PRV is onder andere onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor Wind op Land in de Voorstudie Landschap en Wind en de plan-MER Herstructurering Wind op Land.

Gedeputeerde Staten achten het van belang op een zorgvuldige wijze een bijdrage te leveren aan de energietransitie in de provincie Noord-Holland. Daartoe hebben zij zich gecommitteerd aan de afspraken met het Rijk. Voor de Provincie Noord-Holland houden deze afspraken in dat er in 2020 685,5 Megawatts wind op land dienen te zijn gerealiseerd. Bij de wijze waarop deze afspraken zijn ingevuld en worden nagekomen is geen sprake van vooringenomenheid, anders dat de wens deze afspraken met het Rijk na te komen. Ten aanzien de opmerkingen over het luchtkwaliteitsrapport wordt verwezen naar de beantwoording onder ad. e. Voor het overige wordt opgemerkt dat de specialisten van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de aanvraag en de daarbij behorende stukken hebben beoordeeld en getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving. Ook hier is sprake van een zorgvuldige belangenafweging.

Gedeputeerde Staten hechten er verder aan belangstellenden in één keer volledig te informeren. Dit past ook bij de wettelijk verplicht gestelde coördinatie procedure waaronder een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een windpark dient te worden afgehandeld. Daarom zijn de informatieavonden zodanig ingericht dat zowel provincie als initiatiefnemer hier vertegenwoordigd waren. Dit laat uiteraard onverlet dat de provincie in de afweging van de aanvraag een eigenstandige afweging maakt ten aanzien van de aanvraag.

Ten aanzien van de initiatieven in de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlem wordt opgemerkt dat deze zijn geweigerd omdat ze niet zijn gelegen in een herstructureringsgebied en er dus niet wordt voldaan aan de in artikel 32 lid 4 PRV opgenomen vergunningsvereisten. Het weigeringsbesluit inzake Haarlemmermeer is door initiatiefnemers voorgelegd aan de ABRvS en is in rechte in stand gebleven (zie ABRvS 201609936/1/A1).

Ad e. Indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten opzichte van een eerdere versie. Dit klopt. De aanpassing heeft plaatsgevonden op verzoek van de omgeving om beter duiding te kunnen geven aan de conclusies.

In eerste instantie was in de rapportage voor grof stof gerekend met lijnbronnen (oppervlaktebron) voor de huidige situatie (zonder windturbines) en met puntbronnen voor de nieuwe situatie (met windturbines). Een oppervlaktebron, zoals een windturbine kan worden benaderd als lijnbron of puntbron. Voor verspreiding is in het kader van het Nieuw Nationaal Model (NNM) een uniforme benadering afgesproken, namelijk dat deze wordt benaderd als lijnbron. Het NNM wordt toegepast bij het vaststellen van de kwaliteit van de buitenlucht. Het verschil in de wijze van rekenen tussen een lijnbron en puntbron zorgde voor de uitkomst van maximaal 10% meer grof fijnstof in de omgeving. Niet de windturbines zijn hier debet aan, zoals blijkt uit de nieuwe berekeningen waar is gerekend met eenzelfde rekenmethode, maar de wijze van berekenen. Zie ook de toelichting in het rapport op pagina 29, onder Naschrift.

Ad. f: Voor de inhoudelijke beantwoording van deze zienswijze verwijzen Gedeputeerde Staten naar de beantwoording van de zienswijzen van indiener 1 onder 1 en 1A.

Ad. g: Op grond van artikel 14.1 van de planregels van het vigerend bestemmingsplan 'Zeezicht' zijn de gronden met de bestemming 'Water' bestemd voor (onder andere) water, waterberging, waterweg, vaarweg met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde van waterbouwkundige aard en gebouwen ten behoeve van meteorologische meetinstrumenten en nautische hulpmiddelen. Het gebruik als ligplaats voor woonboten en het gebruik als woning is niet in overeenstemming met de gebruiksdoeleinden van de vigerende bestemming 'Water'. Het gebruik van de woonschepen als woning/ligplaats valt mogelijk onder het gebruiksovergangsrecht van het vigerend bestemmingsplan, mits het gebruik nooit langer dan een jaar is gestaakt. Dit betekent niet dat de woonboten in dat geval zijn aan te merken als gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g van de PRV. Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. Woonboten zijn niet als zodanig bestemd in het vigerende bestemmingsplan en daarom geen gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g PRV. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is rekening gehouden met de bewoning van de boten. Voor de wijze waarop dit is gebeurd wordt korthedshalve verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van Habitat Advocaten onder 11b.

Indieners halen verder de woonvergunning afgegeven door de provincie Noord-Holland op 20 februari 1991, letter G 20765 aan als bewijs dat wel degelijk sprake is van een legale situatie. De woonvergunning gaat echter over de vraag of een object geschikt is voor bewoning. Het object, bijvoorbeeld een woonschip, moet daarvoor de nodige voorzieningen hebben en aan bepaalde eisen voor veiligheid voldoen. Deze vergunning is niet bedoeld om publiekrechtelijk toestemming te verlenen, zoals een positieve bestemming in een bestemmingsplan. Dit blijkt ook uit het feit dat de vergunning niet locatie- maar persoonsgebonden is.

Ad. h: Voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel is volgens vaste jurisprudentie nodig dat er aan het bestuursorgaan toe te rekenen concrete, ondubbelzinnige toezeggingen zijn gedaan door een daartoe bevoegd persoon, waaraan rechtens te honoreren verwachtingen kunnen worden ontleend. Daarbij moet het in dit geval gaan om een toezegging van het bestuursorgaan dat bevoegd is ter plaatse bewoning toe te staan en hierover in het kader van een goede ruimtelijke ordening een afweging heeft gemaakt. Toezeggingen van bestuursorganen die bevoegd zijn tot vergunningverlening op grond van een ander wettelijk kader, bijvoorbeeld in het kader van de nautische veiligheid, zijn geen toezeggingen waaraan Gedeputeerde Staten gebonden zijn. Overigens zijn Gedeputeerde Staten dergelijke toezeggingen in dit kader niet bekend.

Ad i. Voor zover indiener verwijst naar het bedrijfsmuseum van Tata het volgende. Het Hoogovens Museum is geopend op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur en op woensdag van 13.00 tot 16.00 uur. Voor gezelschappen, bijvoorbeeld schoolklassen, is bezoek op afspraak mogelijk. Het museum kan dus op gezette tijden door een schoolklas worden bezocht, maar heeft geen onderwijsfunctie en is hiermee ook geen bestemd gevoelig object in de zin van artikel 32, vierde lid PRV. Een museum is geen object dat in de Wet geluidhinder is aangewezen als geluidsgevoelig object. Het is ook geen kwetsbaar object in de zin van artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Het Tata Steel Training Centre heeft wel een onderwijsfunctie, maar ligt op voldoende afstand (> 600 meter) van het windpark.

Ad. j: de planschaderisico-analyse maakt geen onderdeel uit van de aanvraag. Deze is met name van belang om de financiële uitvoerbaarheid van het project inzichtelijk te maken.

Ten aanzien van de inhoud van de rapportage het volgende: obstakelverlichting moet op grond van de internationale burgerluchtvaartregelgeving worden toegepast op objecten hoger dan 150 meter. Omdat de tiphoogte van de aangevraagde windturbines hoger is dan 150 meter moet op

de windturbine deze obstakelverlichting worden toegepast. Op 4 mei 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overwogen dat “omwonenden nauwelijks tot geen overlast zullen ondervinden van de obstakelverlichting, nu in het deskundigenbericht staat dat de hoeveelheid licht die instraalt in de woonruimten van de woningen verwaarloosbaar is. Voor zover appellanten betogen dat de obstakelverlichting hun uitzicht aantast, overweegt de Afdeling dat in zijn algemeenheid geen recht bestaat op een onaangetast uitzicht” (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 32.5).

Gelet op het bovenstaande zien Gedeputeerde Staten geen aanleiding te twijfelen aan de inhoudelijke beoordeling ten aanzien van planschade.

Ad. k: Radarverstoring vindt alleen plaats als de wieken van de windturbines gaan draaien. De bouw van de windturbine(s) zelf zal niet tot radarverstoring leiden. In de bijlage “Inleidende brief + inhoudsopgave + beschrijving bouwplan + toelichting dd. 13-05-2016” bij de aanvraag is op bladzijde 15 en 16 een planning gegeven van het project. De bouw van het windturbinepark start najaar 2018 dan wel begin 2019. De verwachting is dat de nieuwe radar op locatie De Kooy medio 2018 operationeel zal zijn. De planning is om het Windturbinepark in 2020 operationeel te laten zijn. In principe zal gezien de planning van het windturbinepark en de verwachte inwerkingtreding van de nieuwe radar niet leiden tot verstoring van het radarsysteem van Defensie. Aanvullend heeft Defensie in de afgegeven verklaring van geen bedenkingen aangegeven dat het operationeel zijn van de toekomstige radar op Schiphol (TAR West) (inclusief de bestaande MASS radars) voldoende radardekking geeft om de norm te kunnen halen bij werking van het windturbinepark Spuisluis. De Luchtverkeersleiding Nederland heeft hierover aangegeven ten behoeve van de VVGB aangegeven dat: “er is voor windpark Spuisluis voldoende dekking wanneer de nieuwe radar Schiphol TAR-West operationeel is.” Daarnaast heeft de Luchtverkeersleiding bevestigd dat deze nieuwe radar per 1 januari 2018 operationeel is.

Ad. l: Een neerstortende helikopter kan altijd een calamiteit op de grond veroorzaken (met of zonder windturbine). Dat zal nu met de voorliggende aanvraag niet veranderen en behoeft daarom niet als gevolg van de aanvraag te worden beoordeeld. Ter beoordeling ligt voor of risico's voor de vliegveiligheid van helikopters, in de situatie met de windturbines, kunnen worden voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is, de risico's voor de vliegveiligheid van helikopters zoveel als mogelijk worden beperkt.

Het rapport van Joint Fact Finding dat is gemaakt voor Adecs (bijlage 11 bij de aanvraag) geeft aan dat er te risicovolle turbulentie ontstaat voor kleine luchtvaart bij een windsnelheidsverandering van meer dan 1,8 m/s. Bij deze windsnelheid worden ongewenste effecten verwacht, die de piloot extra belasten bij een start of landing. Daarbij wordt opgemerkt dat helikopters minder gevoelig zijn voor turbulenties dan toestellen met een vaste vleugel. Wanneer de helikopters in het gebied binnen 5 rotordiameters van een windturbine vliegen en de windsnelheidsverandering is groter dan 1,8 m/s, is er een verhoogde kans op een calamiteit met een helikopter. Door in deze situaties de betreffende windturbine(s) stil te zetten kunnen de risico's voor de helikopters volgens Gedeputeerde Staten voldoende worden beperkt. Het stilzetten gebeurt door contact tussen de helikopter en het Loodswezen. De verbinding tussen de helikopter en het Loodswezen wordt ten allen tijde voldoende gewaarborgd, omdat dit cruciaal is voor de activiteiten van het Loodswezen. Communicatie loopt via de ether met het Loodswezen. Daarnaast kent men elkaar persoonlijk, waardoor het Loodswezen weet of het signaal ‘molens stop’ door een bevoegd persoon wordt gegeven. Het communicatiesysteem wordt voor de vlucht gecontroleerd. Als tijdens de vlucht blijkt dat er een storing is in het ether signaal mag niet worden geland. In geval van nood is er tevens een satelliettelefoon aanwezig in de helikopter. De vliegveiligheid van helikopters is hiermee volgens Gedeputeerde Staten voldoende geborgd. In aanvulling hierop wordt in de vergunning een voorschrift opgenomen waarin is vastgelegd dat het windpark pas in bedrijf mag worden genomen nadat alle partijen een stopprotocol (waarvan een conceptversie is opgenomen in het rapport ‘Joint Fact Finding Windpark Spuisluis en helihaven Ijmuiden’ (bijlage 11 bij de vergunning) hebben ondertekend.

Indieners P.J.M. Lubbers (8) en G.B. de Bruin (17)

Indieners baseren zich op figuur 5 en hetgeen op bladzijde 16 van het rapport van Erbrink Stacks Consult staat vermeld. Het rapport omschrijft zowel de theoretische situatie (een algemene beschrijving van effecten in situaties met windturbines) en de berekende situatie (een specifieke beschrijving van de effecten in dit specifieke geval op deze locatie). Ten aanzien van de theoretische situatie (dus niet de feitelijke situatie) staat inderdaad in het rapport: "Voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens en voor grotere afstanden aanzienlijk lager". De berekende situatie in Velsen is weergegeven in Figuur 7 op bladzijde 19, de tekst op bladzijde 20 en verder en tabel 4 op bladzijde 30 van het rapport. Deze weergave laat zien wat de uitwerking van de theorie voor de situatie in Velsen betekent.

In tabel 4 staat de situatie per locatie aangegeven. Hieruit blijkt dat er slechts op één punt een minimale afwijking is in het jaargemiddelde PM10. Er wordt maximaal 0,1 afgeweken (positief en negatief, met of zonder windmolens), dit is dus slechts 1% afwijking. Gezien het bovenstaande blijft de conclusie overeind dat de windturbines de concentraties luchtverontreiniging binnen 1,5 km nauwelijks beïnvloeden.

3. Indiener Stichting Ijsbreker De Walvis (3)

Samenvatting van de zienswijze

Inspreker beheert sinds 1989 twee historische monumentale schepen in de 3e Rijksbinnenhaven te Velsen Noord. Één van deze schepen wordt bewoond. Er is sprake van aantasting van de schepen als gevolg van de roestdeeltjes van Hoogovens. Nu komen er ook nog windturbines bij.

- a. De woonboot van indiener ligt binnen 600 meter van windturbine 6 van het nieuwe windpark. Dit is in strijd met artikel 32, vierde lid van de PRV. Indiener stelt zich op het standpunt dat dit woonschip er niet illegaal ligt en overlegt hiervoor onder andere de ligplaats vergunning (met nummer RG/AN 19836) zoals die is verleend door Rijkswaterstaat en wijst op de overgangsregelingen in de APV's en de vermelding van het woonschip als kwetsbaar object in het rapport QRA Windpark Spuisluis van RHDHV d.d. 12 mei 2016.
- b. indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten opzichte van een eerdere versie. In de eerdere versie was berekend dat door turbulentie van de windturbines dichtbij de bron 10% meer grof stof aanwezig is. In de aanvulling is afgeweken van de voorgeschreven rekenmethode om het effect van de windturbines beter te kunnen bepalen. Waar dit vandaan komt en wat de verdere onderbouwing is, wordt niet gezegd. Wat wel veranderd is, zijn de uitkomsten waaruit blijkt dat met de nieuwe methode sprake is van minder neerslag van grof stof.
- c. Tijdens het gebiedsatelier van 28 september 2015 is uitdrukkelijk toegezegd onderzoek te doen naar lijwervel. Dit is niet gebeurd. Ook een gedegen onderzoek naar stofemissies bij de Velserskom en de grootte van deze stofdeeltjes heeft, ondanks eerdere toezeggingen, niet plaatsgevonden.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. De woonboot van indiener valt niet onder het begrip gevoelige bestemming als bedoeld in artikel 32 lid 4 sub g PRV, omdat de woonboot niet als zodanig is bestemd in het vigerende bestemmingsplan (het bouwen van de woonboot noch het gebruik als woning is toegestaan). Voor zover de woonboot in het rapport van RHDHV d.d. 12 mei 2016 is aangemerkt als kwetsbaar object in de zin van artikel 32 lid 4 sub g van de PRV is dat onjuist.

Ad. b: Indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten

opzichte van een eerdere versie. Dit klopt. De aanpassing heeft plaatsgevonden op verzoek van de omgeving om beter duiding te kunnen geven aan de conclusies.

In eerste instantie was gerekend met lijnbronnen (oppervlaktebron) voor de huidige situatie (zonder molens) en met puntbronnen voor de nieuwe situatie (met molens). Een oppervlaktebron zoals een windturbine kan worden benaderd als lijnbron of puntbron. Voor verspreiding is in het kader van het Nieuw Nationaal Model (NNM) een uniforme benadering afgesproken, namelijk dat deze wordt benaderd als lijnbron. Het NNM wordt toegepast bij het vaststellen van de kwaliteit van de buitenlucht.

Het verschil in de wijze van rekenen tussen een lijnbron en puntbron zorgde voor de uitkomst van maximaal 10% meer grof fijnstof in de omgeving. Niet de windturbines zijn hier debet aan, zoals blijkt uit de nieuwe berekeningen waar is gerekend met eenzelfde rekenmethode, maar de wijze van berekenen. Zie ook de toelichting in het rapport op pagina 29, onder Naschrift.

Ad. c: De toezeggingen zoals gedaan tijdens het gebiedsatelier zijn zo goed mogelijk nagekomen. Meetdata ten aanzien van grof stof en roeststof zijn niet voor handen. Er zijn wel incidentele meldingen van aanwezigheid van roeststof maar wat het karakter hiervan is, is onbekend. Tata Steel geeft daarbij aan dat er een metaaldeeltjes door Tata Steel worden geëmitteerd. In overleg met Tata Steel zijn daarom aannames gedaan waarmee gerekend kon worden. De uitkomsten van het onderzoek geven geen aanleiding om op dit punt nog uitgebreider onderzoek te doen door bijvoorbeeld minimaal een jaar lang roestdeeltjes te meten. Een expliciete toezegging ten aanzien van het uitvoeren van nader onderzoek naar lijwervel (Verticale wervelingen aan de lijzijde van een object) is door de initiatiefnemer niet gedaan. Hiertoe zien Gedeputeerde Staten ook geen aanleiding, gelet op de uitkomsten van het fijnstof onderzoek. Het woonschip is gelegen achter het gebouw van Velserkom en lijwervel vindt in de bestaande situatie al plaats. Het uitgevoerde onderzoek toont aan dat er ijzerdeeltjes in de atmosfeer aanwezig zijn, maar dat deze niet beïnvloed worden door de turbulentie van de te plaatsen windturbines. De uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek geven geen aanleiding tot extra onderzoek op dit punt. Ook de zienswijze van indiener geeft geen aanleiding te veronderstellen dat de aannames onjuist zijn.

4. Indiener J. Sieraad (7)

Samenvatting van de zienswijze

Indiener geeft aan te vrezen voor:

- a. overlast van stof;
- b. de ongelukken met windmolens en de gevolgen in industriële omgeving
- c. en langsvarende tankers en cruiseschepen;
- d. het niet handhaven van de 600 m afstand van gevoelige objecten in de nabijheid;
- e. het liegen, bedriegen en gesjoemel met rapportages, aan mij voorbij zien gaan als lid van de werkgroep;
- f. extra belasting van woon-, werk, en leefomgeving;
- g. waardevermindering van onze woning;
- h. de grootste zorg en angst uit naar overlast door geluid/overdraagbaarheid over water.

Beantwoording van de zienswijze

Indiener stelt in algemene zin dat zij op een aantal punten vreest voor overlast. Het merendeel van deze onderwerpen a.t/m d., f en g en de effecten als gevolg van de realisatie van het windturbinepark zijn beschreven in de ontwerp-vergunning en de bijbehorende stukken. Uit de zienswijze van indiener blijkt niet in hoeverre zij deze informatie onvoldoende en/of onduidelijk vindt. Een inhoudelijke reactie, anders dan de verwijzing naar de inhoudelijk afwegingen in de vergunning is daarom niet mogelijk. Op deze onderwerpen wordt dan ook in de beantwoording geen inhoudelijke reactie gegeven.

Ad. e: Deze zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen. Ten aanzien van dit punt overlegt indiener geen bewijs. Gedeputeerde Staten hebben geen weet van gesjoemel, liegen en bedriegen.

Ad. h: Met betrekking tot de angst voor overlast door geluid/overdraagbaarheid over water het volgende. Indiener woont aan de Willebrordstraat 51 te IJmuiden. Deze woning is gelegen tussen 2 beoordelingspunten uit het akoestisch rapport (namelijk nabij/tussen de beoordelingspunten 009 en 010). Uit het uitgevoerde geluidonderzoek volgt dat, al dan niet met de inzet van mitigerende maatregelen, wordt voldaan aan de geluidsgrenswaarden uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ook in de classificering van de milieukwaliteit volgens Miedema, waarin naar de cumulatie van geluidsbronnen in de omgeving is gekeken, verschuift de woning niet in hinderklasse ten opzichte van de huidige situatie. De toename van het geluidscumulatie met max. 0-1 dB is zeer gering en levert volgens Gedeputeerde Staten geen strijd met een goede ruimtelijke ordening op. Tot slot heeft de indiener zorgen over de overdraagbaarheid van geluid over water. In het uitgevoerde geluidonderzoek is rekening gehouden met de aanwezigheid van wateroppervlakken in het onderzoeksgebied. In de uitgangspunten (bladzijde 7 van het rapport) staat het volgende vermeld: 'voor het onderzoeksgebied is uitgegaan van een verharde bodem (Bf = 0,0). NB: ook wateroppervlakken gelden als een verharde bodem'. De uitkomsten van het rapport zijn hiermee dus reëel voor de aanwezige situatie en worden door indiener niet betwist.

5. Indiener gemeente Velsen

Samenvatting van de zienswijze

Indiener staat positief tegenover de realisatie van dit windpark, maar maakt zich zorgen over het feit dat de advisering van de gemeentelijke welstandscommissie ter zijde is geschoven. De gemeente streeft naar een goede uitwerking van de bijkomende voorzieningen bij het windturbinepark. De inpassing van deze voorzieningen moet aansluiten bij de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het gebied. Daarbij moet aansluiting worden gezocht bij het Beeldkwaliteitsplan voor de PIP Zeetoegang IJmond en de uitwerking hiervan in het Esthetisch Programma van Eisen. Indiener verzoekt een voorwaarde op te nemen voor het opstellen van een inpassingsplan dat aan de eisen van het EPvE voldoet en initiatiefnemer te verplichten dit ter toetsing voor te leggen aan de gemeente en de welstandscommissie.

Beantwoording van de zienswijze

Het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft dient volgens artikel 2.10 eerste lid onder d van de Wabo te voldoen aan redelijke eisen van welstand, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend. Een welstandsadvies geschiedt op basis van de gemeentelijke welstandsnota.

De welstandsnota van de gemeente Velsen uit 2015 geeft aan dat het windpark is gelegen in het welstandsniveau 'plus', maar geeft verder geen aparte criteria aan voor windturbines.

Gedeputeerde Staten hebben daarom het bouwplan voorgelegd aan de commissie Stedelijk Schoon van de gemeente Velsen. De commissie is akkoord gegaan met de windturbines zelf, maar niet met de hekwerken om het windpark heen. De commissie heeft aangegeven dat hekwerken in vormgeving, materiaal en kleur gelijkwaardig moeten zijn aan de hekwerken bij de Nieuwe Zeesluis. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat zij niet anders konden dan contrair te gaan met dit advies gelet op het belang van de openbare veiligheid. Door de hoogte van de hekwerken is onrechtmatige betreding van het terrein van het windpark lastig hetgeen ook het aanbrengen van ongewenste graffiti en muurschilderingen op de turbinevet tegen gaat.

Naar aanleiding van de behandeling in de commissie en de vragen die zijn gesteld door de commissie heeft initiatiefnemer gesprekken gevoerd met de commissie. In deze gesprekken zijn afspraken gemaakt rondom de hekwerken, terreininrichting en het transformatorhuisje. De eisen voor landschappelijke inpassing voor het windpark zoals opgenomen in de zienswijze gaan verder dan de tussen initiatiefnemer en de commissie Stedelijk Schoon van de gemeente Velsen gemaakte afspraken.

Gedeputeerde Staten begrijpen evenwel de zorg van de gemeente Velsen voor een goede inpassing en aansluiting van het windpark op de omgeving. Gedeputeerde Staten hechten er belang aan dat het windpark zo goed mogelijk wordt ingepast en dat initiatiefnemer daarbij zo veel als mogelijk rekening houdt met landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het gebied

Daarom wordt een aanvullend voorschrift opgenomen in de vergunning. Vergunninghouder overlegt voor realisatie van het windpark een inpassingsplan aan de gemeente Velsen waarin is aangegeven op welke wijze is omgegaan met de genoemde eisen voor landschappelijke inpassing uit de zienswijzen.

6. Indiener Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

Samenvatting van de zienswijze

- a. Rijkswaterstaat heeft op dit moment grootschalige projecten in het sluisengebied in uitvoering. Indiener verzoekt in de vergunning een voorschrift op te nemen dat verplicht tot afstemming met de uitvoerders van de overige activiteiten in het gebied. Dit geldt in ieder geval voor de aanleg van de nieuwe zeesluis en de ontmanteling van de inrichting van de Averijhaven te IJmond.
- b. Onduidelijk is hoe indiener wordt betrokken bij voorschriften D.3 en D.4 en bij hetgeen wordt vermeld op bladzijde 6. De feitelijke vergunningverlening vindt nu buiten de procedure plaats.
- c. Ten aanzien van het planologisch strijdig gebruik en hetgeen daarover is vermeld op blz. 17 onder g. merkt indiener op dat voor deze woonboten een ontheffing van het ligplaatsverbod op grond van het Binnenvaartpolitiereglement is verleend. Om de situatie aan te passen moet Rijkswaterstaat een juridisch traject volgen. Een einddatum voor het verwijderen van de boten staat hierdoor niet vast.
- d. Op blz. 19 onder g staat vermeld dat het toegevoegde risico aan de faalkans van de primaire waterkering en het sluisgemaal minder dan 1% bedraagt. Onduidelijk is waarop deze conclusie is gebaseerd. In het rapport Waterveiligheid staat een faalkans van 6,8% voor het gemaal genoemd. Elk risico op het functioneren van de waterkering moet worden weggenomen.
- e. In de ontwerpvergunning wordt geconcludeerd dat de waterveiligheidstoets en effecten op wal- en scheepsradar worden beoordeeld in het kader van de watervergunning. Daarmee staat voor indiener nog niet vast dat er geen aanzienlijke effecten zijn waardoor de vergunning kan worden verleend.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: In de aanvraag is een planning opgenomen waaruit blijkt dat dat pas wordt begonnen met de bouw van de windturbines op het moment, dat de bouw van de zeesluis is afgerond (najaar 2018 – begin 2019). Echter valt hiermee nog niet uit te sluiten dat de projecten gelijktijdig lopen. In de vergunning is daarom een voorschrift opgenomen dat voorafgaand aan de bouw van de windturbines met Rijkswaterstaat wordt overlegd over de afstemming met de werkzaamheden die plaatsvinden bij de Zeetoegang IJmond. Het door u genoemde project “ontmanteling en inrichting Averijhaven te IJmuiden” is op een afstand van meer dan 1000 meter gelegen van de dichtstbijzijnde windturbine. Gelet op deze afstand is volgens Gedeputeerde Staten geen sprake van zodanige interferentie tussen beide projecten dat hiertoe een voorschrift moet worden opgenomen in de omgevingsvergunning.

Ad. b: Er is een aanvraag ingediend voor zes windturbines met een bandbreedte voor de ashoogte van 116,5 tot en met 120 meter en een brandbreedte voor de rotordiameter van 114 meter tot en met 117 meter. De optredende milieu effecten van de drie voorbeeld typen windturbines (waarbij is gekeken naar het maximum aan bandbreedte dat wordt toegestaan) zijn uitgebreid beoordeeld. Voor het milieudeel betreft dit een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM). Het doel van de OBM is dat het bevoegd gezag een bepaalde activiteit toetst, voordat het bedrijf ermee begint. De OBM bestaat uit een toestemming of een weigering.

Bedrijven moeten voor bepaalde activiteiten een melding Activiteitenbesluit doen en een OBM aanvragen vanwege mogelijke aanvullende milieueffecten die in het Activiteitenbesluit niet zijn betrokken. Dat is nu bij het oprichten van het windpark gedaan. Voor het op een later tijdstip wijzigen, vastleggen van het type windturbine binnen de vergunde bandbreedte dat daadwerkelijk zal worden gebouwd kan met een melding Activiteitenbesluit worden volstaan, omdat de nadelige gevolgen voor het milieu en de omgeving niet meer zal zijn dan nu met de onderhavige omgevingsvergunning is toegestaan. Hierbij dient dan wel middels een rapport te worden

aangetoond dat de nadelige effecten van dat type windturbine passen binnen de bandbreedte zoals nu vergund. De eigenlijke toetsing vindt dus plaats met de onderhavige vergunning, met de melding Activiteitenbesluit wordt alleen het definitieve type windturbine vastgelegd waarbij wordt aangetoond dat deze voldoet aan de gestelde normen in het Activiteitenbesluit (hetgeen in onderhavige vergunning ook al is gedaan). Van de melding Activiteitenbesluit dient, ingevolge artikel 8.41, vierde lid Wet milieubeheer openbaar kennis te worden gegeven. Belanghebbenden kunnen zich middels de website: <https://www.officielebekendmakingen.nl/> over het indienen van de melding en de daarbij ingediende bescheiden informeren.

Zoals hierboven vermeld vindt de eigenlijke toetsing (grenzen bandbreedte) dus plaats met de onderhavige vergunning.

Ad. c: De woonboten zullen worden verwijderd. Inmiddels is duidelijk dat dit uiterlijk 1 maart 2023 zal gebeuren. Rijkswaterstaat zal in samenwerking met de gemeente Velsen en de provincie het daartoe benodigde handhavings- c.q. intrekkingstraject gaan doorlopen.

Ad. d: Indiener van de zienswijze heeft inmiddels een ontwerp watervergunning voor het windpark afgegeven. Daarmee heeft indiener op basis van de beschikbare gegevens voldoende inzicht gekregen in de faalkans van de primaire waterkering en gemeend de ontwerp vergunning te kunnen verlenen. Naar mening van Gedeputeerde Staten is de inhoud van deze zienswijze dan ook niet langer relevant in het kader van voorliggende vergunning.

Ad. e: De beoordeling van de waterveiligheid vindt plaats in het kader van de vergunningstoets ingevolge de Waterwet. In november 2017 is de watervergunning in ontwerp verleend (RWSZ2017-00007881). Gelet hierop is het volgens Gedeputeerde Staten aannemelijk dat de waterveiligheid voldoende is geborgd en de windturbines geen nadelige effecten hebben op wal- en scheepsradar.

7. Indiener J. Frans (11)

Samenvatting van de zienswijze

a. Volgens indiener is de stelling in de ontwerp-vergunning “dat de woonboten ter plaatse niet zijn toegestaan en er zodoende binnen een straal van 600 meter van de windturbines geen gevoelige bestemmingen aanwezig zijn”, onjuist. Hiertoe stelt indiener dat:

- Er sinds 1985 een woonschip ligt;
- In 1996 een ontheffing is verleend door het CNB en Rijkswaterstaat;
- Privaatrechtelijk gebruik sinds 1997 vastgelegd in een akte met Domeinen;
- Het woonschip sinds 2003 is bestemd in het Ligplaatsenbeleid Noordzeekanaalgebied;
- De ligplaatsen vallen onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan ‘Zeezicht’;
- In 2004 is in een verleende beschikking van Rijkswaterstaat vastgelegd dat er geen bezwaar bestaat tegen deze ligplaatsen;
- Aanpassing van huurprijs door RVOB in 2010 is doorgevoerd op basis van ‘woonbestemming’;
- Bewoners staan ingeschreven als inwoners van de gemeente Velsen;
- Jaarlijks wordt een aanslag “verontreinigingsheffing rijkswateren woonruimten” ontvangen;
- Het Bevi gaat uit van een woonbestemming op grond van het bestemmingsplan of een beheersverordening. Deze woonschepen zijn opgenomen in de beheersverordening ‘Ligplaatsenbeleid Noordzeekanaalgebied’.

b. Indiener stelt het volgende over de “Notitie woonbootbewoners nabij windpark Spuisluis”:

- De woonschepen liggen niet illegaal op deze locatie;
- Het feit dat geen gemeentelijke belastingen worden betaald is correct omdat deze niet verschuldigd zijn. Daarmee doet het feit niet ter zake.
- Het aanbod van alternatieve woonruimte is gedaan aan enkele bewoners ten oosten van de peilers en zodoende niet relevant voor de huidige bewoners.

Beantwoording van de zienswijze

Op grond van artikel 14.1 van de planregels van het vigerend bestemmingsplan ‘Zeezicht’ zijn de gronden met de bestemming ‘Water’ bestemd voor (onder andere) water, waterberging, waterweg,

vaarweg met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde van waterbouwkundige aard en gebouwen ten behoeve van meteorologische meetinstrumenten en nautische hulpmiddelen. Het gebruik als ligplaats voor woonboten en het gebruik als woning is niet in overeenstemming met de gebruiksdoeleinden van de vigerende bestemming 'Water'. Het gebruik van de woonschepen als woning/ligplaats valt mogelijk onder het gebruiksovergangsrecht van het vigerend bestemmingsplan, mits het gebruik nooit langer dan een jaar is gestaakt. Dit betekent niet dat de woonboten in dat geval zijn aan te merken als gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub 9 van de PRV. Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. Woonboten zijn niet als zodanig bestemd in het vigerende bestemmingsplan en daarom geen gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g PRV. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is rekening gehouden met de bewoning van de boten. Voor de wijze waarop dit is gebeurd wordt korthedshalve verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van Habitat Advocaten onder 11b. Uit de door indiener aangedragen argumenten dat toch sprake zou zijn van een legale situatie leiden Gedeputeerde Staten niet af dat bovenstaande uitleg voor het woonschip van indiener anders ligt. De aangehaalde akte betreft een privaatrechtelijke overeenkomst waaraan geen recht van publiekrechtelijke toestemming kan worden ontleend. De verleende ontheffing betreft een toetsing aan het scheepvaartbelang in relatie tot het ligplaats nemen van het schip. Ook hier betreft het geen publiekrechtelijke toestemming het schip als woning te gebruiken. Ook aan de overige onderdelen die indiener aanhaalt kan geen publiekrechtelijke toestemming voor het bewonen van het schip worden ontleend.

8. Indiëners L. en R. Kiers (12) en Vereniging IJmuiderstraateg (14)

Deze indiëners hebben allen een afzonderlijke zienswijze ingediend waarvan de inhoud van gelijke strekking is. Deze zienswijzen worden daarom in onderstaande samenvatting en beantwoording in één keer beantwoord.

Samenvatting van de zienswijze

Indiener woont op 2000 meter van het windpark en heeft hier zicht op. In de zienswijze van indiëners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. Indiener stelt dat tegen de PRV als algemeen verbindend voorschrift geen beroep mogelijk is, maar dat de gebreken die aan de totstandkoming van het beleid kleven wel relevant zijn voor de ontwerpbeschikking;
- b. In 2014 hebben Gedeputeerde Staten verzekerd, ook aan Provinciale Staten, dat voor de komst van nieuwe windparken "draagvlak" bij omwonenden van wezenlijk belang was. In de beleidsregel "Uitwerking van de ruimtelijke Uitgangspunten voor windturbines per herstructureringsgebied" is het element draagvlak geheel verdwenen. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in de uitspraak van 4 mei 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:1228) geoordeeld dat het ontbreken van draagvlak op zichzelf niet betekent dat het inpassingsplan juridisch onhoudbaar is. Echter hier zijn de regels ten aanzien van draagvlak tijdens de procedure veranderd. Indiener en Provinciale Staten zijn hierdoor misleid. Dit betekent dat artikel 32 van de PRV onzorgvuldig is voorbereid.
- c. In het beleid Wind op Land (WOL) is geen aandacht geschonken aan de vraag of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en een zorgvuldige belangenafweging. Met name gelet op de slechte milieukwaliteit voor de inwoners van IJmuiden, Velsen Zuid en Velsen Noord die nog meer moeten slikken zodat een stukje polderland waar niemand woont kan worden gespaard. En de veiligheidsrisico's van de turbines. Windturbines moeten in nauwelijks bewoond gebied te worden geplaatst;
- d. door de afspraken met het Rijk is sprake van vooringenomenheid en tunnelvisie bij de provincie Noord-Holland. Dit staat een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging in de

weg hetgeen in strijd is met artikel 3:2 en 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2.12, eerste lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit blijkt onder meer uit het gedeeltelijk herschrijven van het luchtkwaliteitsrapport, het gezamenlijk voorbereiden van een presentatie tussen provincie en initiatiefnemer en het direct afwijzen van verzoeken van de gemeente Haarlemmermeer en Haarlem voor het plaatsen van windturbines.

- e. indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten opzichte van een eerdere versie. In de eerdere versie was berekend dat door turbulentie van de windturbines dichtbij de bron 10% meer grof stof aanwezig is. In de aanvulling is afgeweken van de voorgeschreven rekenmethode om het effect van de windturbines beter te kunnen bepalen. Waar dit vandaan komt en wat de verdere onderbouwing is, wordt niet gezegd. Wat wel veranderd is, zijn de uitkomsten waaruit blijkt dat met de nieuwe methode sprake is van minder neerslag van grof stof. Gerommel met de uitkomsten staat haaks op een zorgvuldige en objectieve effectbeoordeling waartoe Gedeputeerde Staten zijn gehouden. Op z'n minst is een onafhankelijk onderzoek noodzakelijk.
- f. Gedeputeerde Staten stellen dat vanwege het bestuurlijk opgestarte traject om de (illegale) woonboten aan de Noordersluisweg weg te krijgen maakt dat er geen ruimtelijke belemmering is voor de realisatie van de windturbines. Deze motivering is volstrekt ondeugdelijk. Indiener verwijst naar een brief van 21 december 2016 van Habitat Advocaten en Juristen uit Amsterdam waarin uitvoering wordt beargumenteerd waarom de woonboten niet in strijd zijn met het bestemmingsplan. Dit betoog is door Gedeputeerde Staten niet weerlegd. Dit wordt volgens indiener onderschreven door de afgifte van een woonvergunning door de provincie Noord-Holland op 20 februari 1991, letter G 20765, voor een woonschip in de 3^e Rijksbinnenhaven. Omdat de provincie geen vergunningen heeft aangegeven voor woonschepen in strijd met het bestemmingsplan moet worden aangenomen dat op dat moment geen sprake was van strijd met het bestemmingsplan. Gelet op de overgangsbepaling uit het bestemmingsplan 'Bedrijventerreinen Velsen Noord 2008' is van strijdig gebruik voor dit woonschip zo wie zo geen sprake. Windturbine 6 ligt binnen 600 meter van dit woonschip waarmee niet wordt voldaan aan artikel 32, vierde lid PRV;
- g. het na al die jaren inzetten van een bestuurlijk traject om de woonschepen weg te krijgen is in strijd met het algemeen rechtsbeginsel dat door een bestuursorgaan opgewekt gerechtvaardigd vertrouwen moet worden gehonoreerd;
- h. één gebouw op het Tataterrein heeft een onderwijsfunctie en is daarmee aan te merken als een gevoelige bestemming in de zin van artikel 32, vierde lid PRV. Dit gebouw ligt op minder dan 600 meter van de windturbines;
- i. in het planschadeonderzoek zijn de conclusies niet of onvoldoende gemotiveerd. Ook wordt verzuimt rekening te houden met de witte knipperverlichting van de windturbines in een rustig verlicht industrieel landschap en het effect daarvan op de waarde van de woning;
- j. het feit dat in 2018 een nieuwe radar op de locatie De Kooy operationeel kan zijn betekent dat zo lang dit niet het geval is de 90% norm niet wordt gehaald en de bouw van de windturbines niet mag beginnen;
- k. indiener wijst er op dat in het rapport Joint Fact Finding dat is gemaakt voor Adecs een groot aantal onzekerheden staan. Toch geeft dit rapport voor de provincie voldoende aanleiding om de beleidsnorm van vijf keer de rotordiameter te laten varen in ruil voor een stopknopje. De vraag of is nagedacht over:
 - dat de neerstortende helikopter ook een calamiteit op de grond kan veroorzaken;
 - hoe beveiligd de radioverbinding is die vanuit de helikopter de windturbines kan stoppen en starten.

Indiener stelt dat daarmee de vraag is of Gedeputeerde Staten voldoende kennis hebben vergaard omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen en er dus sprake is van strijd met artikel 3:2 Awb. Gelet op deze overweging is indiener van mening dat geen omgevingsvergunning verleend had mogen worden.

- l. Indiener heeft twijfels bij de geringe overlast van geluid en slagschaduw als gevolg van windturbines die blijkt uit de rapportages. Geluid draagt verder over water. Ook slagschaduw

mag niet worden onderschat nu de windturbines ten zuiden van de industriële bebouwing komen te staan.

m. Volgens indiener is sprake van gevaarstelling in drie gevallen:

- Zettingsvloeiing - het gevaar van de grote turbines op verschuivingen in de ondergrond - en de gevolgen daarvan voor de waterkering;
- Gevaar voor passerende personen op de naastgelegen doorgaande route voor snel- en langzaam verkeer en bij het pontplein waar geregeld veel fietsers op de pont staan te wachten;
- Gevaar voor milieuschade gelet op de locatie van de windturbines naast het druk bevaaren Noordzeekanaal (o.a. gevaarlijke stoffen) en risicovolle installaties op het terrein van TaTa-Steel;;

n. Besluitvorming is niet in overeenstemming met de doelstellingen van de omgevingswet en kan daarom niet worden aangenomen.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: Indiener stelt terecht dat tegen de PRV geen beroep mogelijk is. Exceptieve toetsing van deze regels op basis van het voorliggende (ontwerp)besluit behoort wel tot de mogelijkheden.

Ad. b: Bij de totstandkoming van de herstructureringsprojecten is een grote inspanning gezet op het verkrijgen van draagvlak. Met gesprekken tussen provincie, initiatiefnemer en omgeving is gepoogd het draagvlak zo veel mogelijk te vergroten. Daarnaast is initiatiefnemers gevraagd een participatieplan op te stellen en uit te voeren, waarin is beschreven hoe omwonenden worden betrokken bij het plan. In de procedure is echter nooit sprake geweest van het invoeren van een gebrek aan draagvlak als weigeringsgrond. Dit is in lijn met de uitspraak van de Raad van State die ook door indiener wordt aangehaald. Gedeputeerde Staten delen de mening van indiener niet dat sprake zou zijn van tussentijdse wijziging van de regels en misleiding.

Ad. c: Ter voorbereiding op het vastleggen van de herstructureringsgebieden in de PRV is een plan-MER opgesteld. In dit MER is bekeken welke gebieden geschikt zouden zijn als herstructureringsgebied gelet op de gewenste lijnopstelling, afstanden, kenmerken van het landschap en lokale (milieu)omstandigheden. Op basis van deze beoordeling zijn de herstructureringsgebieden aangewezen. In deze beoordeling ook milieuaspecten waarop indiener doelt meegenomen in de beoordeling. In aanvulling daarop heeft de Raad van State zich reeds eerder op het standpunt gesteld dat Gedeputeerde Staten zich in redelijkheid het belang van het behoud van de openheid van de landschap in Noord-Holland en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit daarvan hebben kunnen aantrekken als provinciaal belang (o.a. ABRvS 20 augustus 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3111). Het beleidsuitgangspunt om de openheid van het landschap in Noord-Holland zoveel mogelijk te behouden heeft er toe geleid dat industriële gebieden zoals IJmond in beginsel meer geschikt zijn geacht als herstructureringsgebied dan open polderlandschap.

Ad. d: Gedeputeerde Staten herkennen zich niet in het beeld van vooringenomenheid dat door indiener wordt geschetst. Het beleidskader WOL en de daaruit voortvloeiende voorwaarden die zijn opgenomen in de PRV zijn op basis van een zorgvuldige belangenafweging en besluitvorming tot stand gekomen.

Ter voorbereiding op de wijziging van de PRV is onder andere onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor Wind op Land in de Voorstudie Landschap en Wind en de plan-MER Herstructurering Wind op Land.

Gedeputeerde Staten achten het van belang op een zorgvuldige wijze een bijdrage te leveren aan de energietransitie in de provincie Noord-Holland. Daartoe hebben zij zich gecommitteerd aan de afspraken met het Rijk. Bij de wijze waarop deze afspraken zijn ingevuld en worden nagekomen is geen sprake van vooringenomenheid anders dan de wens deze afspraken met het Rijk na te komen. Ten aanzien de opmerkingen over het luchtrapport wordt verwezen naar de beantwoording onder ad. e. Voor het overige wordt opgemerkt dat de specialisten van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de aanvraag en de daarbij behorende stukken hebben beoordeeld en getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving. Ook hier is geen sprake van onzorgvuldige belangenafweging. Overigens brengt indiener hiervoor ook geen bewijs aan.

Ad e. Indiener stelt dat het rapport ten aanzien van luchtverontreiniging is aangepast ten opzichte van een eerdere versie. Dit klopt. De aanpassing heeft plaatsgevonden op verzoek van de omgeving om beter duiding te kunnen geven aan de conclusies.

In eerste instantie was gerekend met lijnbronnen (oppervlaktebron) voor de huidige situatie (zonder molens) en met puntbronnen voor de nieuwe situatie (met molens). Een oppervlaktebron zoals een windturbine kan worden benaderd als lijnbron of puntbron. Voor verspreiding is in het kader van het Nieuw Nationaal Model (NNM) een uniforme benadering afgesproken, namelijk dat deze wordt benaderd als lijnbron. Het NNM wordt toegepast bij het vaststellen van de kwaliteit van de buitenlucht.

Het verschil in de wijze van rekenen tussen een lijnbron en puntbron zorgde voor de uitkomst van maximaal 10% meer grof fijnstof in de omgeving. De windturbines zijn hier geen debet aan blijkt uit de nieuwe berekeningen waar is gerekend met eenzelfde rekenmethode.

Ad. f. Op grond van artikel 14.1 van de planregels van het vigerend bestemmingsplan 'Zeezicht' zijn de gronden met de bestemming 'Water' bestemd voor (onder andere) water, waterberging, waterweg, vaarweg met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde van waterbouwkundige aard en gebouwen ten behoeve van meteorologische meetinstrumenten en nautische hulpmiddelen. Het gebruik als ligplaats voor woonboten en het gebruik als woning is niet in overeenstemming met de gebruiksdoeleinden van de vigerende bestemming 'Water'. Het gebruik van de woonschepen als woning/ligplaats valt mogelijk onder het gebruiksovergangsrecht van het vigerend bestemmingsplan, mits het gebruik nooit langer dan een jaar is gestaakt. Dit betekent niet dat de woonboten in dat geval zijn aan te merken als gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g van de PRV. Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. Woonboten zijn niet als zodanig bestemd in het vigerende bestemmingsplan en daarom geen gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g PRV. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is rekening gehouden met de bewoning van de boten. Voor de wijze waarop dit is gebeurd wordt korthedshalve verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van Habitat Advocaten onder 11b.

Indieners halen verder de woonvergunning afgegeven door de provincie Noord-Holland op 20 februari 1991, letter G 20765 aan als bewijs dat wel degelijk sprake is van een legale situatie. De woonvergunning gaat echter over de vraag of een object dat geschikt is voor bewoning. Het object, bijvoorbeeld een woonschip, moet daarvoor de nodige voorzieningen hebben en aan bepaalde eisen voor veiligheid voldoen. Dat deze vergunning niet is bedoeld om publiekrechtelijk toestemming, zoals een positieve bestemming in een bestemmingsplan, te verlenen blijkt ook uit het feit dat in de vergunning niet locatie maar persoonsgebonden is.

Ad. g. Voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel is volgens vaste jurisprudentie nodig dat er aan het bestuursorgaan toe te rekenen concrete, ondubbelzinnige toezeggingen zijn gedaan door een daartoe bevoegd persoon, waaraan rechtens te honoreren verwachtingen kunnen worden ontleend. Daarbij moet het in dit geval dan specifiek gaan om een toezegging van het bestuursorgaan dat bevoegd is ter plaatse bewoning toe te staan en hierover in het kader van een goede ruimtelijke ordening een afweging dient te maken. Toezeggingen van bestuursorganen die bevoegd zijn tot vergunningverlening in een ander wettelijk kader, bijvoorbeeld scheepvaartbelangen, zijn hiervoor niet voldoende. Gedeputeerde Staten zijn dergelijke toezeggingen in dit kader niet bekend.

Ad. h. Voor zover indiener verwijst naar het bedrijfsmuseum van Tata het volgende. Het Hoogovens Museum is open op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 16.00 uur en op woensdag van 13.00 tot 16.00 uur. Voor gezelschappen, bijvoorbeeld schoolklassen is bezoek op afspraak mogelijk. Het museum kan dus op gezette tijden door een schoolklas worden bezocht, maar heeft geen onderwijsfunctie en is hiermee ook geen bestemd gevoelig object in de zin van artikel 32, vierde lid PRV. Een museum is geen object welke in de Wet geluidhinder is aangewezen als

geluidsgevoelig object en is tevens geen kwetsbaar object in de zin van artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Het Tata Steel Training Centre heeft wel een onderwijsfunctie maar ligt op voldoende afstand (> 600 meter) van het windpark. Gelet op deze afstand wordt hier voldaan aan wet- en regelgeving.

Ad. i: de planschaderisico-analyse maakt als zodanig geen onderdeel uit van de aanvraag. Deze is met name van belang om de financiële uitvoerbaarheid van het project inzichtelijk te maken.

Daarbij moeten Gedeputeerde Staten zich enkel vergewissen van het feit dat aannemelijk is dat de risicoanalyse op de juiste informatie naar voren brengt.

Ten aanzien van de inhoud van de rapportage het volgende: obstakelverlichting moet op grond van de internationale burgerluchtvaartregulering worden toegepast op objecten hoger dan 150 meter. Omdat de tiphoogte van de aangevraagde windturbines hoger is dan 150 meter moet op de windturbine deze obstakelverlichting worden toegepast. De obstakelverlichting is niet van die sterkte dat deze leidt tot een merkbare toename van de verlichting van de omgeving omdat de lichtbron primair is gericht naar het luchtruim. Op 4 mei 2016 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State overwogen dat “omwonenden nauwelijks tot geen overlast zullen ondervinden van de obstakelverlichting, nu in het deskundigenbericht staat dat de hoeveelheid licht die instraalt in de woonruimten van de woningen verwaarloosbaar is. Voor zover appellanten betogen dat de obstakelverlichting hun uitzicht aantast, overweegt de Afdeling dat in zijn algemeenheid geen recht bestaat op een onaangetast uitzicht” (ABRS 4 mei 2016, 201504506/1/R6, r.o. 32.5).

Gelet op het bovenstaande zien Gedeputeerde Staten geen aanleiding zodanig te twijfelen aan de inhoudelijke beoordeling ten aanzien van planschade dat hiermee de financiële uitvoerbaarheid van het project in gevaar komt.

Ad. j: Radarverstoring vindt alleen plaats als de wieken van de windturbines gaan draaien. De bouw van de windturbine(s) zelf zal niet tot radarverstoring leiden. In de bijlage “Inleidende brief + inhoudsopgave + beschrijving bouwplan + toelichting dd. 13-05-2016” bij de aanvraag is op bladzijde 15 en 16 een planning gegeven van het project. De bouw van het windturbinepark start najaar 2018 dan wel begin 2019. De verwachting is dat de nieuwe radar op locatie De Kooy medio 2018 operationeel zal zijn. De planning is om het Windturbinepark in 2020 operationeel te zijn. In principe zal gezien de planning van het windturbinepark en de verwachte inwerkingtreding van de nieuwe radar niet leiden tot verstoring van het radarsysteem van Defensie. Aanvullend heeft Defensie aangegeven dat het operationeel zijn van de toekomstige radar op Schiphol (TAR West) (inclusief de bestaande MASS radars) voldoende radardekking geeft om de norm te kunnen halen bij werking van het windturbinepark Spuisluis. De Luchtverkeersleiding Nederland heeft hierover aangegeven: “er is voor windpark Spuisluis voldoende dekking wanneer de nieuwe radar Schiphol TAR-West operationeel is.” Daarnaast heeft de Luchtverkeersleiding bevestigd dat deze nieuwe radar per 1 januari 2018 operationeel is.

Ad. k: Een neerstortende helikopter kan altijd een calamiteit op de grond veroorzaken (met of zonder windturbine). Dat zal nu met de voorliggende aanvraag niet veranderen en behoeft daarom niet als gevolg van de aanvraag te worden beoordeeld. Ter beoordeling ligt voor of risico's voor de vliegveiligheid van helikopters, in de situatie met de windturbines, kunnen worden voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is de risico's voor de vliegveiligheid van helikopters zoveel als mogelijk worden beperkt.

Het rapport (bijlage 11 bij de aanvraag) geeft aan dat er te risicovolle turbulentie ontstaat voor kleine luchtvaart bij een windsnelheidsverandering van meer dan 1,8 m/s. Bij deze waarde worden ongewenste effecten verwacht die de piloot extra belasten bij een start of landing. Daarbij wordt nog opgemerkt dat helikopters minder gevoelig zijn voor turbulenties dan toestellen met een vaste vleugel.

Wanneer de helikopters in het gebied binnen 5 rotordiameters van een windturbine vliegen en de windsnelheidsverandering is groter dan 1,8 m/s dan is er een verhoogde kans op een calamiteit met een helikopter. Door in deze situaties de betreffende windturbine(s) stil te zetten kunnen de risico's voor de helikopters voldoende worden beperkt. Het stilzetten gebeurt door contact tussen de helikopter en het Loodswezen. De verbinding tussen de helikopter en het Loodswezen wordt ten allen tijde voldoende gewaarborgd, omdat dit cruciaal is voor de activiteiten van het

Loodswezen. Communicatie loopt via de ether met het Loodswezen. Daarnaast kent men elkaar persoonlijk waardoor het Loodswezen weet of het signaal 'molens stop' door een bevoegd persoon wordt gegeven. Het communicatiesysteem wordt voor de vlucht gecontroleerd. Als tijdens de vlucht blijkt dat er een storing is in het ether signaal, mag niet worden geland. In geval van nood is er tevens een satelliettelefoon aanwezig in de helikopter. Bovendien is deze verbinding niet anders dan de verbinding die nu reeds bestaat. De vliegveiligheid van helikopters is hiermee volgens Gedeputeerde Staten voldoende geborgd. In aanvulling hierop wordt in de vergunning een voorschrift opgenomen waarin is vastgelegd dat het windpark pas in bedrijf mag worden genomen nadat alle partijen een stopprotocol (waarvan een conceptversie is opgenomen in het rapport 'Joint Fact Finding Windpark Spuisluis en helihaven IJmuiden' (bijlage 11 bij de vergunning) hebben ondertekend.

Ad. l: In het rapport ten aanzien van geluid en slagschaduw⁴ zijn de effecten van het windpark onderzocht volgens de geldende rekenvoorschriften. In deze voorschriften is beschreven hoe rekening moet worden gehouden met de bestaande situatie. De uitgevoerde berekeningen laten zien dat, eventueel waar nodig met mitigerende maatregelen, wordt voldaan aan de wettelijk normen. De zienswijze van indiener geeft Gedeputeerde Staten geen aanleiding de uitkomsten van de rapporten in twijfel te trekken.

Aanvullend kan nog worden vermeld dat in het uitgevoerde geluidonderzoek rekening is gehouden met de aanwezigheid van wateroppervlakken in het onderzoeksgebied. In de uitgangspunten (bladzijde 7 van het rapport) staat het volgende vermeld: 'voor het onderzoeksgebied is uitgegaan van een verharde bodem (Bf = 0,0). NB: ook wateroppervlakken gelden als een verharde bodem'. De uitkomsten van het onderzoek zijn hiermee dus reëel voor de aanwezige situatie.

Ad. m: Ten aanzien van gevaarstelling voor personen, de scheepvaart op het kanaal en risicovolle objecten op het TaTa-steelterrein is uit onderzoek (zie de bijlagen 5c – QRA windpark Spuisluis - en bijlage 5d – QRA Gasunieleiding - bij de aanvraag) gebleken dat hier geen sprake is van een onacceptabele gevaarstelling. De mogelijk optredende risico's zijn hierbij gekwantificeerd en getoetst aan de geldende normen en richtwaarden.

Ten aanzien van zettingsvloeiing is een watervergunning vereist. Deze ontwerp vergunning (RWSZ2017-00007881) is op 23 november 2017 ter inzage gelegd. Gelet hierop is het volgens Gedeputeerde Staten aannemelijk dat de waterveiligheid voldoende is geborgd en de windturbines geen nadelige effecten hebben op wal- en scheepsradar.

Ad. n: De toets van de aanvraag vindt plaats op basis van wet- en regelgeving die op het tijdstip van beoordeling van de aanvraag van kracht is. Toetsing aan wet- en regelgeving die nu naar verwachting in 2020 dan wel zelfs in 2021 in werking zal treden is niet aan de orde.

Daarbij is ons niet duidelijk waarom de besluitvorming niet zou voldoen aan de Omgevingswet. De aanvraag is beoordeeld op zowel ruimtelijke aspecten, milieueffecten en mogelijke effecten op de natuur, ook is beoordeeld welke invloed de windturbines hebben op de reeds in het gebied aanwezige stoffen in de lucht.

9. Indiener G.A.J.M. Meesters (13)

Samenvatting van de zienswijze

Indiener geeft aan zich te voegen in de ingediende zienswijzen door indiener 1 en indiener 6. In aanvulling daarop wordt het volgende naar voren gebracht:

- a. Het risico op een toename van het aantal gezondheidsklachten voor omwonenden als gevolg van het windturbinepark is groot. Het rapport van Erbrink Stacks bagatelliseert de toename van stof en fijnstof. Minder fijnstof leidt altijd tot een betere gezondheid. Het beleid zou er dus gericht moeten zijn op het verminderen van de fijnstofuitstoot. Indiener vraagt aan Gedeputeerde Staten of de gezondheid van omwonenden niet belangrijker is dan het plaatsen van zes enorme windturbines. Temeer omdat Amsterdam ze graag wil plaatsen in een

⁴ Onderzoek geluid en slagschaduw projectnummer 408839 definitief revisie 11 mei 2016 (bijlage 5b bij de aanvraag omgevingsvergunning)

- industrieel gebied zonder omliggende woonwijken. Verder wijst indiener er op dat de luchtverontreiniging zal toenemen;
- b. Het rapport van Erbrink Stacks Consult is niet geloofwaardig nu de belangen van Erbrink en Eneco parallel lopen. Erbrink heeft in zijn onderzoek niet gekeken naar roestdeeltjes die zich vastzetten op ons schilderwerk.
 - c. Geluidsbelasting wordt berekend op basis van jaargemiddelde dag- en nachtniveau 's. Voor het overschrijden van deze gemiddelden zijn echter heel wat dagen en nachten nodig dat deze waarden worden overschreden. Wettelijk zijn er geen manieren om deze overlast te stoppen. Indiener vraagt Gedeputeerde Staten: "op welke wijze gaat U er voor zorgen dat de nachtrust van omwonenden wordt gegarandeerd."
 - d. De windturbines krijgen een tiphoogte van 180 meter. TaTa-Steel heeft het beter begrepen en houdt het bij windpark Ferrum op een tiphoogte van 125 meter. Vraag aan Gedeputeerde Staten: Stel als voorwaarde voor het plaatsen de 6 windmolens dat de hoogte niet meer dan 125 meter mag zijn, zodat het industriële landschap nog enigszins intact blijft en de milieu schade beperkt blijft.
 - e. Indiener vraagt om compensatie vanwege overlast en waardevermindering van de woning. De gedragscode van de NLVOW zou hier moeten worden toegepast.

Beantwoording van de zienswijze

Ten aanzien van het algemene punt verwijzen we naar de beantwoording van de aangehaalde zienswijzen van respectievelijk indiener 1 en indiener 6 (onder 1, 1A en 6).

Ad. a: het windpark zorgt niet voor een toename van luchtverontreinigende stoffen. Zoals het rapport van Erbrink Stacks aangeeft is slechts sprake van een zeer beperkte verspreiding van (fijn)stof over grotere afstanden als gevolg van de windturbines. Er is geen sprake van overschrijding van luchtkwaliteitsnormen vanwege de windturbines. Gedeputeerde Staten is gehouden te toetsen aan de vigerende wet- en regelgeving. Nu hieraan wordt voldaan is er geen aanleiding de aanvraag te weigeren.

Ad. b: Indiener draagt geen inhoudelijke argumenten aan waarom getwijfeld moet worden aan de resultaten van het onderzoek van Erbrink Stacks. Het onderzoek geeft op alle relevante punten inzicht in de effecten van het windturbinepark op de luchtkwaliteit. Hiermee hebben Gedeputeerde Staten de resultaten van het onderzoek in redelijkheid als uitgangspunt kunnen nemen voor vergunningverlening.

Ad. c: In Nederland is in de wet vastgelegd dat geluidsniveaus worden getoetst op een jaargemiddelde. Het initiatief voldoet aan deze wettelijke normering. De in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit gehanteerde norm borgt niet altijd een goed woon- en leefklimaat. Aangezien de norm uitgaat van een jaargemiddelde is niet uitgesloten dat een windpark een aantal maanden per jaar de geluidsnorm overschrijdt. Om dit te voorkomen is door Provinciale Staten in de PRV een afstandsnorm van 600 meter opgenomen, die voldoet aan de in artikel 4.1 Wro opgenomen randvoorwaarde van een goede ruimtelijke ordening. Deze afstandsnorm is door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onlangs exceptief getoetst en goed bevonden Zie onder meer de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 30 augustus 2017, zaaknummers 201609961/1, 201609962/1, 201609963/1, 201609964/1 en 201700214/1.

Ad. d: In artikel 32 PRV zijn geen eisen gesteld aan de tiphoogte van een windturbine. Wel bepaalt artikel 32 lid 4 sub e PRV dat de ashoogte van een windturbine maximaal 120 meter bedraagt. Daarnaast schrijft artikel 32 lid 4 sub f PRV voor dat de rotordiameter voor windturbines met een ashoogte vanaf 80 meter gelijk is aan de ashoogte met een maximale afwijking van 10%. Aan deze vereisten wordt hier voldaan. Verder past de aangevraagde hoogte binnen de schaal en aard van het betreffende gebied. Het door indiener aangehaalde windpark Ferrum betreft een aanvulling van een reeds bestaande lijn van 3 windturbines aan de Reyndersweg. Op grond van artikel 32 lid 4 sub d PRV is initiatiefnemer in dat geval gehouden in vorm en hoogte zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande windturbines in de lijn.

Ad. e: Het provinciaal beleid vereist dat initiatiefnemers een participatie- en compensatieplan opstellen en dit overleggen bij de aanvraag. Het onderhavig participatie- en compensatie plan is getoetst aan de NWEA-norm en voldoet daaraan. Gedeputeerde Staten kunnen toepassing van de gedragscode van de NLVOW niet verplicht stellen aan initiatiefnemers, indien dit al wenselijk zou zijn.

10. Indiener P.J. Stam (16)

Samenvatting van de zienswijze

Inspreker sluit zicht aan bij de zienswijzen van indiener 1. Aanvullend is inspreker van mening dat Windpark Spuisluis onderhands is toegeschoven aan Eneco terwijl sprake zou moeten zijn van een Europese aanbesteding.

Beantwoording van de zienswijze

Ten aanzien van de beantwoording van de aangehaalde zienswijze van indiener 1 wordt verwezen naar hetgeen is opgenomen onder 1 en 1A.

Met betrekking tot het standpunt over Europese aanbesteding delen wij de mening van indiener niet. Van Europese aanbesteding is sprake als een overheidsopdracht een bepaald bedrag te boven gaat. Hier is geen sprake van een overheidsopdracht, maar van het vergunnen van een windturbinepark. Er hoeft hier dus niet te worden aanbesteed.

11. Indiener Habitat advocaten en juristen (18)

Samenvatting van de zienswijze

Indieners dienen twee gelijklopende zienswijzen in. De ene zienswijze is gericht tegen de ontwerp-omgevingsvergunning (18). De andere is gericht tegen de ontwerp-verklaring van geen bedenkingen (18A). In de verder gelijklopende zienswijzen van indieners worden de volgende punten naar voren gebracht:

- a. Indieners stellen dat in het ontwerpbesluit ten onrechte is uitgegaan van de illegaliteit van de woonschepen van indieners in de Rijksbinnenhaven en aan de Noordersluisweg en de Kanaalstraat. Daarbij wordt namelijk in het ontwerpbesluit ten onrechte de vigerende bestemmingsplannen 'Zeezicht' en 'Bedrijventerrein Velsen-Noord' als grondslag voor deze illegale activiteit gebruikt. Op grond van het 'Uitbreidingsplan in Hoofdzaak Noord' uit 1963 was er geen uitdrukkelijk verbod om woonschepen af te meren langs de Noordersluisweg of in de 3^e Rijksbinnenhaven. Omdat deze woonschepen niet illegaal aanwezig waren en het scheepvaartverkeer niet hinderde is op grond van de Scheepvaartverkeerswet een ontheffing verleend om op deze locatie te liggen. Hoewel in de vigerende bestemmingsplannen de woonschepen niet positief zijn bestemd, vallen zij onder het in deze plannen opgenomen overgangsrecht en is sprake van legaal gebruik. Hiermee had bij de toets aan artikel 32 lid 4 PRV rekening gehouden moeten worden.
- b. In ieder geval moet rekening met de woonboten worden gehouden op grond van een goede ruimtelijke ordening. Ook indien de woonschepen geen legale status zouden hebben. Indiener stelt dat onomstreden is dat sprake zal zijn van een aanzienlijke extra geluidbelasting waardoor het woon- en leefklimaat bij de schepen van indieners ernstig wordt aangetast. Voor geluid is sprake van een verschuiving naar slecht tot zeer slecht. Voor slagschaduw wordt de hindernorm uit het activiteitenbesluit ruimschoots overschreden. Door de cumulatie van geluid en andere hinder zal geen sprake meer zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, hetgeen in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.
- c. Door de overheersende windrichting hebben indieners met name voor het woonschip in de 3^e Rijksbinnenhaven zorgen over overlast door grof stof dat door het effect van de windturbines op luchtstromingen ter plaatse ernstiger zal worden. Aanvankelijk werd met het voorgeschreven model een verslechtering van ca. 10% toename voorzien. In de rapportage bij het ontwerp is met toepassing van een ander rekenmodel geconcludeerd dat er geen toename zou optreden. Indieners stellen dat niet op kenbare wijze is gemotiveerd waarom dit laatste model 'beter' zou zijn. Bovendien is niet onderbouwd waarom een toename van de belasting

- door grof stof vanuit het oogpunt van aanvaardbaar woon- en leefklimaat toelaatbaar zou zijn.
- d. Aan de afstandsnorm van 600 meter uit de PRV moet een ruimere betekenis worden toegekend dan enkel de afstand tot een gevoelige bestemming, aldus indiener. Doelstelling van deze afstandsnorm is te zorgen voor een goede ruimtelijke ordening vanuit het oogpunt van hinder en gevaar. Zeker voor woonschepen is het woonklimaat in dit kader van belang omdat het bijzonder moeilijk is door middel van maatregelen, zoals geluidwerende voorzieningen, een slecht woonklimaat te ondervangen.
 - e. Indiener stelt dat initiatiefnemer in de ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag ook onderkent dat geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening gelet op de aanwezigheid van de woonschepen, maar dat dit wordt opgelost door het vertrek van deze woonschepen. Omdat de daar genoemde datum van december 2016 is verstreken zonder enig concreet zicht op de verplaatsing van de woonschepen, menen indieners dat niet zonder meer van het vertrek van de woonschepen mag worden uitgegaan. De mededeling van initiatiefnemer dat zij als goede buur op zal treden is onvoldoende onderbouwing waarom sprake zou zijn van een goede ruimtelijke ordening.
 - f. Ten aanzien van de afstand tussen windturbines en gevoelige bestemming merken indieners op dat uit de toelichting op de PRV blijkt dat het daarbij gaat om (beperkt) kwetsbare objecten en aannemelijk is dat daarbij niet moet worden uitgegaan van 'bestemd' maar toegestaan op grond van het bestemmingsplan. Een woonschip is aan te merken als een (beperkt) kwetsbaar object en toegestaan op grond van het bestemmingsplan. Daarmee geldt de eis van 600 meter als harde afstand tussen de windturbines en de woonschepen.
 - g. Tot slot merken indieners op dat uit bijlage 5c van het ontwerpbesluit blijkt dat de contour van PR 10-6 van de turbine op locatie 2 blijkens de afbeelding op pagina 14 rakelings langs één van de woonschepen ligt. Een precieze en kenbare berekening is nodig om te beoordelen of sprake is van een overschrijding van deze contour.

Beantwoording van de zienswijze

Ad. a: Op grond van artikel 14.1 van de planregels van het vigerend bestemmingsplan 'Zeezicht' zijn de gronden met de bestemming 'Water' bestemd voor (onder andere) water, waterberging, waterweg, vaarweg met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde van waterbouwkundige aard en gebouwen ten behoeve van meteorologische meetinstrumenten en nautische hulpmiddelen. Het gebruik als ligplaats voor woonboten en het gebruik als woning is niet in overeenstemming met de gebruiksdoeleinden van de vigerende bestemming 'Water'. Het gebruik van de woonschepen als woning/ligplaats valt mogelijk onder het gebruiksovergangsrecht van het vigerend bestemmingsplan, mits het gebruik nooit langer dan een jaar is gestaakt. Dit betekent niet dat de woonboten in dat geval zijn aan te merken als gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub 9 van de PRV. Artikel 32 lid 4 sub g PRV bepaalt dat windturbines op minimaal 600 meter afstand worden geplaatst van gevoelige bestemmingen. Volgens de toelichting behorend bij de PRV dient onder gevoelige bestemmingen te worden verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen zoals bedoeld in artikel 1.2 Besluit geluidhinder of (beperkt) kwetsbare objecten als bedoeld in artikel 1 Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk maken. Woonboten zijn niet als zodanig bestemd in het vigerende bestemmingsplan en daarom geen gevoelige bestemming in de zin van artikel 32 lid 4 sub g PRV. Aan de afgifte van een ontheffing voor de ligging van de woonschepen op grond van de Scheepvaartverkeerswet is in dit kader geen betekenis te ontleen. De Scheepvaartverkeerswet is bedoeld voor de ordening van het scheepvaartverkeer en de daarbij betrokken belangen. Niet om een afweging te maken in het kader van de ruimtelijke ordening.

Ad. b: In het kader van een goede ruimtelijke ordening is rekening gehouden met de bewoning van de boten. Hierbij is meegewogen dat de woonboten zijn gelegen op een industrieterrein en dat vanwege gezondheids- en veiligheidsoverwegingen de woonboten vóór 1 maart 2023 zullen worden verwijderd. Tot die tijd zullen de woonboten worden gedoogd. Hiertoe zijn door de gemeente Velsen en de provincie gedoogbesluiten genomen. De woonboten zullen naar

verwachting nog twee tot drie jaar aanwezig zijn nadat het windpark in exploitatie is (naar verwachting vanaf 2020).

Ten aanzien van het aspect geluid is beoordeeld of de gecumuleerde geluidsbelasting van de geluidsgezoneerde industrieterreinen in de omgeving en de windturbines acceptabel is. Geconstateerd is dat in de huidige situatie ten aanzien van de woonboten niet aan de geldende geluidsnormen wordt voldaan vanwege het aanwezige industriegeluid. Om die reden zijn de woonboten ook niet als zodanig bestemd in het bestemmingsplan. Het windpark zorgt voor verhoging van de geluidsbelasting. De verhoging is 0,6 – 3,1 dB(A) ten opzichte van het reeds bestaande hoge omgevingsgeluid. In de dagperiode bedraagt het geluidniveau afkomstig van industrieterrein IJmond circa 59 dB(A). Het geluid van de windturbine zal daar een groot gedeelte van het jaar minimaal 10 dB onder liggen. Het windturbinegeluid zal dus in de dagperiode volledig worden gemaskeerd door het industrielawaai afkomstig van het industrieterrein IJmond. Het industriegeluid maskeert het windturbinegeluid 's nachts niet volledig. De maximaal 3,1 dB extra geluidsbelasting is dan waarneembaar als een klein verschil.

In het geluidsrapport van Antea d.d. 11 mei 2016 (bijlage 5b bij de aanvraag) is via de Methode Miedema bepaald of dit verschil acceptabel is (tabel 2.1). De Miedema-score geeft een beeld hoe gemiddeld hindergevoelige personen de cumulatieve geluidsbelasting ervaren. Windturbines krijgen daarin een hoge "straffactor". Het cumulatieve geluidsniveau stijgt volgens deze methode met 3 tot 12 dB. In het ongunstigste geval verschuift de score daarmee van "tamelijk slecht" naar "zeer slecht. De Methode Miedema wordt in deze situatie niet als een passende beoordelingsmethode gezien. De woonbootbewoners kunnen niet als "gemiddeld hindergevoelige personen" worden beschouwd aangezien zij willens en wetens en in strijd met het bestemmingsplan wonen op een geluidsgezoneerd industrieterrein waar nu al sprake is van overschrijding van geluidsnormen. Gelet hierop en aangezien hier sprake is van een minimale geluidstoename in de nacht, gedurende een periode van maximaal drie jaar, in een met het bestemmingsplan strijdige situatie waar al sprake is van overschrijding van vigerende geluidsnormen, levert het windpark voor wat betreft het aspect geluid geen strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening op.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is gebleken dat er voor de woonboten meer slagschaduw hinder zal optreden dan wettelijk is toegestaan (zie het slagschaduwrapport van Antea d.d. 11 mei 2016 (bijlage 5b bij de aanvraag). De woonbootbewoners krijgen te maken met 40 tot 44 uur slagschaduw per jaar. De wettelijke norm houdt in dat er maximaal 17 dagen per jaar 20 minuten slagschaduw mag optreden. Aangezien de woonschepen niet als zodanig zijn bestemd en de slagschaduw hinder hooguit gedurende drie jaar duurt levert het windpark voor wat betreft het aspect slagschaduw geen strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening op. Hierbij is meegewogen dat Eneco heeft toegezegd met bewoners van woonschepen afspraken te maken over maatregelen om de door hen beleefde hinder te beperken en de zogenoemde "Burenregeling", waarin door Eneco een financiële tegemoetkoming aan de burens van windparken wordt geboden, zal toepassen. Dat is via een voorschrift in de vvgb geborgd.

Voor wat betreft het aspect externe veiligheid geldt dat er geen verslechtering optreedt door vergunning van het windpark, omdat de woonschepen buiten de PR10-5 per jaar contour van de windturbines zijn gelegen (zie de kwantitatieve risicoanalyse van Royal Haskoning DHV, bijlage 5c bij de aanvraag). Gegeven het belang van de energietransitie en de maximale duur van de hinder van 3 jaar en in ogenschouw nemende het industriële karakter van de omgeving waarbij reeds sprake is van een overschrijding van de geluidsnormen door andere bronnen, achten Gedeputeerde Staten de toename van de hinder passend bij een acceptabel woon- en leefklimaat op deze plek. Daarbij komt dat initiatiefnemer bereid is met bewoners van woonschepen die na 2020 nog hier wonen, afspraken te maken over het openstellen van hun zogenoemde "Burenregeling" waarin door Eneco een financiële tegemoetkoming aan de burens van windparken wordt geboden.

Ad. c: Er is geen sprake van een ander rekenmodel, maar van een omschrijving van de algemene theorie versus de feitelijke situatie ter plaatse. De rapportage van Erbrink Stacks Consult is opgebouwd uit een algemeen theoretisch deel en een deel dat ingaat op de feitelijke situatie per locatie. Figuur 5 (pagina 16) in de rapportage illustreert de algemene theorie. De berekende

situatie in Velsen is weergegeven in Figuur 7 op pagina 19, de tekst op pagina 20 en verder en tabel 4 op pagina 30 van de rapportage.

Ten aanzien van de theoretische situatie (dus niet de feitelijke situatie) staat inderdaad in het rapport: "Voor hoge bronnen is duidelijk dat de invloed heel sterk is: tot op 1,5 km afstand van de bron zijn de concentraties veel hoger dan zonder de windmolens en voor grotere afstanden aanzienlijk lager". De berekende situatie in Velsen is weergegeven in Figuur 7 op bladzijde 19, de tekst op bladzijde 20 en verder en tabel 4 op bladzijde 30 van het rapport. Deze weergave laat zien wat de uitwerking van de theorie voor de situatie in Velsen betekent.

In tabel 4 staat de situatie per locatie aangegeven. Hieruit blijkt dat er slechts op één punt een minimale afwijking is in het jaargemiddelde PM10. Er wordt maximaal 0,1 afgeweken (positief en negatief, met of zonder windmolens), dit is dus slechts 1% afwijking. Deze afwijking is zo gering, dat op basis hiervan niet kan worden gezegd dat geen sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Ad. d: De afstandsnorm van 600 meter moet worden beschouwd in het licht van de doelstelling van de herstructureringsregeling. Deze regeling is bedoeld om met zo min mogelijk nieuwe windturbines en zo min mogelijk overlast voor omwonenden aan de provinciale taakstelling van 685,5 MW te voldoen. De mogelijkheden hiertoe zijn onderzocht in de plan-MER behorend bij de wijziging van het beleidskader Wind op Land en de PRV wijziging. In deze plan-MER is onder meer onderzocht bij welke afstand tot gevoelige bestemmingen de herstructureringsopgave zou kunnen worden ingevuld. Hierbij is een eis van 600 meter tot gevoelige bestemmingen mogelijk gebleken. Zoals blijkt uit de omschrijving van het begrip "gevoelige bestemming" is daarbij altijd uitgegaan van de bescherming van functies die daar legaal aanwezig zijn en blijven. Gedeputeerde Staten delen daarom de mening van indieners niet dat aan de afstandsnorm van 600 meter een ruimere betekenis moet worden toegekend.

Ad. e: Zoals hiervoor onder b. aangegeven zijn de woonboten gelegen op een industrieterrein. Vanwege gezondheids- en veiligheidsoverwegingen zullen de woonboten vóór 1 maart 2023 worden verwijderd. Tot die tijd zullen de woonboten worden gedoogd. Onder b is aangegeven op welke wijze met deze tijdelijke situatie rekening is gehouden bij het verlenen van de vvgb.

Ad. f: Op pagina 39 van de PRV en bijbehorende toelichting staat "Onder gevoelige bestemmingen wordt verstaan: bestemmingen in bestemmingsplannen die woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, en andere geluidsgevoelige gebouwen (...) of (beperkt) kwetsbare objecten (...) mogelijk maken." Hier staat duidelijk dat het moet gaan om bestemmingen in bestemmingsplannen die een bepaalde functie toewijzen die bescherming behoeft. Daarbij kan het dan gaan om woningen, geluidsgevoelige gebouwen of (beperkt) kwetsbare objecten. Gedeputeerde Staten volgen indieners dan ook niet in hun stelling dat 'het aannemelijk is dat het daarbij niet gaat om bestemd maar toegestaan op grond van het bestemmingsplan'. Zoals uit de letterlijke tekst van de toelichting blijkt is bedoeld dat sprake moet zijn van 'bestemd' op grond van het bestemmingsplan.

Ad. g: Uit de berekeningen die zijn uitgevoerd om de contour PR 10-6 te bepalen blijkt dat er geen woonschepen liggen binnen deze contour.

12. Indiener M. de Boer (19)

Het ontwerpbesluit en de ontwerp vvgb hebben ter inzage gelegen van 23 maart tot en met 5 mei 2017. Op 16 mei is de zienswijze van indiener 19 ontvangen. Indiener geeft in zijn zienswijze aan dat indiener zich bewust is van het feit dat de zienswijze te laat is ingediend. Omdat de zienswijze te laat is ingediend, wordt deze zienswijze niet bij de verdere besluitvorming betrokken.